

ყაზბეგის ეროვნული პარკის ეკოტურიზმის განვითარების სტრატეგია

ფინალური ვერსია

მომზადებულია:

კონტრაქტის ნომერი:

ავტორი:

თარიღი:

დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა
კავკასიაში – საქართველო , BMZ-N 2008.6582.4.

#SPPA/CS/2016-1

შტეფან შულეინი

31 მარტი 2017

შინაარსი

1. შესავალი.....	4
2. სიტუაციური ანალიზი	5
2.1. ეროვნული პარკისა და ტურისტული ადგილების დახასიათება	5
2.2. ვიზიტორთა ანალიზი.....	9
2.3. ტურიზმის SWOT ანალიზი.....	10
2.4. ბაზრის შეფასება ტუროპერატორების თვალთახედვით.....	11
2.5. ეკოსისტემის მდგრადობა და აქტივობების გამტარუნარიანობა	12
3. ეკო-ტურიზმის განვითარების სტრატეგია	13
3.1. მდგრადი ბუნებაზე დაფუძნებული ტურიზმის ხედვა.....	13
3.2. შემოთავაზებული ტურისტული მიმართულებები	14
4. პროგრამული სამოქმედო გეგმა (PAP)	19
5. შერჩეული საინვესტიციო წინადადებები	51
5.1. საინვესტიციო წინადადება: არშის სამთო თავგადასავალი.....	51
5.2. საინვესტიციო წინადადება: მეგობართა ასოციაციის ზიპ ლაინი და ვია ფერატა .	58
5.3. საინვესტიციო წინადადება: მთის ველო ბილიკები	61
5.4. საინვესტიციო პროექტი: წყალჯომარდობის ტურები.....	66
5.5. საინვესტიციო პროექტი: მთის ქოხი ხდე.....	70
5.6. საინვესტიციო პროექტი: მთის ქოხი ჭაუხში	74
6. დასკვნა	81

ცხრილები

ცხრილი 1: ყაზბეგის ეროვნული პარკის SWOT ცხრილი.....	10
---	----

აბრევიატურები

APA	Agency for Protected Areas Georgia /დაცული ტერიტორიების სააგენტო
BCG	Bird Conservation Georgia (NGO) /ჩიტების კონსერვაცია საქართველოში
CENN	Caucasus Environmental NGO Network კავკასიის გარემოსდაცვითი ორგანიზაციის ქსელი
CNF	Caucasus Nature Fund კავკასიის ბუნების ფონდი
GEF	Global Environment Facility/გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდი
GEL	Georgian Lari / ქართული ლარი
GNTA	Georgian National Tourism Administration / საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
GTA	Georgian Tourism Association/ საქართველოს ტურიზმის ასოციაცია
GITOA	Georgian Incoming Tour Operators Association/ საქართველოს შემომყვან ტუროპერატორთა ასოციაცია
GIZ	German International Cooperation/ გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობა
GPS	Geographic Positioning System/ გეოგრაფიული პოზიციონირების სისტემა
ha	Hectare (10,000 m ²) ჰექტარი
HPP	Hydro Power Plant/ ჰიდროელექტროსადგური
IUCN	International Union for the Conservation of Nature / ბუნების დაცვის საერთაშორისო კავშირი
KFW	German Bank for Reconstruction and Development / რეკონსტრუქციისა და განვითარების გერმანული ბანკი
MoENRP	Ministry of Environment and Natural Resources Protection / გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MR	Managed Reserve / აღკვეთილი
n.a.	Not applicable/ არ მიესადაგება
NACHP	National Agency of Cultural Heritage Preservation of Georgia / კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
NM	Natural Monument / ბუნებრივი ძეგლი
NP	National Park / ეროვნული პარკი
PA	Protected Area / დაცული ტერიტორია
PAP	Programmatic Action Plan/ პროგრამული სამოქმედო გეგმა
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats/ სიძლიერე, სისუსტე, შესაძლებლობა, საშიშროება
tbd	To be determined /უნდა განისაზღვროს
TDS	Tourism Development Strategy /ტურიზმის განვითარების სტრატეგია
UNDP	United Nations Development Program /გაერთიანებული ერების განვითარების პროგრამა
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
USP	Unique Selling Proposition / უნიკალური გასაყიდი შემოთავაზება
WB	World Bank / მსოფლიო ბანკი
WWF	World Wide Fund For Nature / ბუნების მსოფლიო ფონდი

1. შესავალი

ყაზბეგის ეროვნული პარკი ტურისტული კუთხით ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური მხარეა საქართველოში. დაბა სტეფანწმინდა, ბოლო 5-7 წლის პერიოდში ჩამოყალიბდა როგორც ტურისტული ცენტრი, რომელსაც წელიწადში დაახლოებით 250,000 ვიზიტორი¹ სტუმრობს. ვიზიტორთა ცენტრი სტეფანწმინდის ცენტრში შენდება (ამჟამად მშენებლობის პროცესში). სტეფანწმინდა ტურისტული აქტივობების დაწყების პუნქტია, სადაც ღამის გასათევი ობიექტების უმეტესობა მდებარეობს. ყაზბეგის ეროვნული პარკის მიკრო-არეალებზე წვდომა ძირითადად სტეფანწმინდიდან არის შესაძლებელი.

წარსულში ყაზბეგის ეროვნული პარკი შედგებოდა ტყის რამდენიმე დანაწევრებული მონაკვეთებისგან, ხოლო ამჟამად, მიმდინარეობს მისი გაერთიანება და დაცულ ტერიტორიებად ტრანსფორმაცია. ყაზბეგის ეროვნული პარკის ადმინისტრაციის დაქვემდებარების ქვეშ არსებული ბუნების ძეგლები უმთავრესად სპეციფიკური გეოლოგიური აგებულებისაა: თრუსოს ტრავერტინი, ჯვრის უღელტეხილის ტრავერტინი, ქეთრისის მინერალური ვოკლუზი, აბანოს მინერალური ტბა, სახიზნარის კლდე. მათ შორის სამი თრუსოს ხეობაში მდებარეობს (ზემოთერგის ზემო დინებაში).

სტრატეგიის დოკუმენტის შექმნის მიზანია დაცულ და მის მოსაზღვრე ტერიტორიებზე ეკოტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა ტურისტული სერვისების განვითარების და შემოსავლების გაზრდის გაუმჯობესების მიზნით. ამავდროულად, მდგრადი ტურისტული აქტივობების განსახორციელებლად პრაქტიკული საინვესტიციო რეკომენდაციების მომზადება, რაც შეესაბამება დაცული ტერიტორიის კონსერვაციულ მიზნებს, ხელს შეუწყობს დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციისთვის და ადგილობრივი თემისთვის შემოსავლების გენერირებას.

კვლევის სფერო მოიცავს:

- 1) არსებული ტურისტული სიტუაციის და ტურისტული ბაზრის, ასევე დაცული ტერიტორიის ადმინისტრაციის პერსონალის შესაძლებლობების და სხვა დაინტერესებული მხარეების შეფასებას,
- 2) ტურიზმის პოტენციალის ანალიზს და ყაზბეგის დაცული ტერიტორიების ტურიზმის განვითარების სტრატეგიის შემუშავებას რომელიც მოიცავს შესატყვისს და მიზანშეწონილ საინვესტიციო შემოთავაზებებს და ყაზბეგის დაცული ტერიტორიების მართვის რეკომენდაციებს, და
- 3) დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციების შედეგად რეკომენდაციების პრიორიტიზებას; პრიორიტეტული პროდუქტის გამოვლენას და მიზანშეწონილი საინვესტიციო წინადადების შემუშავებას რეალური ბიუჯეტით და მართვის რეგულაციებით.

¹GNTA-ის სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით (2013)

ანგარიშის პირველი ნაწილი (თავი 2) წარმოადგენს ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტურიზმის სიტუაციურ ანალიზს, რომელიც მოიცავს არსებული დოკუმენტებისა და მონაცემების, დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციებისა და სხვადასხვა სახის შეჯამებულ ანალიზს. სიტუაციური ანალიზი მოიცავს SWOT ანალიზს და ტურიზმის გამტარუნარიანობის შეფასებას. ტურიზმის განვითარების სტრატეგიის მეორე ნაწილს (თავი 3) მოჰყვება პროგრამული სამოქმედო გეგმა (ნაწილი 4). პროგრამულ სამოქმედო გეგმაში წარმოდგენილია პრიორიტეტული აქტივობები მენეჯმენტის გეგმის ცხრილის ფორმატში.

დაინტერესებულ მხარეებთან შეხვედრის შედეგად, ტურიზმის განვითარების სტრატეგიის საბოლოო ვერსიისთვის, სამუშაო ანგარიშთან ერთად მომზადდა შერჩეული საინვესტიციო წინადადებები.

დანართები (ცალკე ფაილი) მოიცავს ლიტერატურულ წყაროებს, ფოტო-დოკუმენტაციასა და საერთაშორისო მაგალითებს.

2. სიტუაციური ანალიზი

2.1. ეროვნული პარკისა და ტურისტული ადგილების დახასიათება

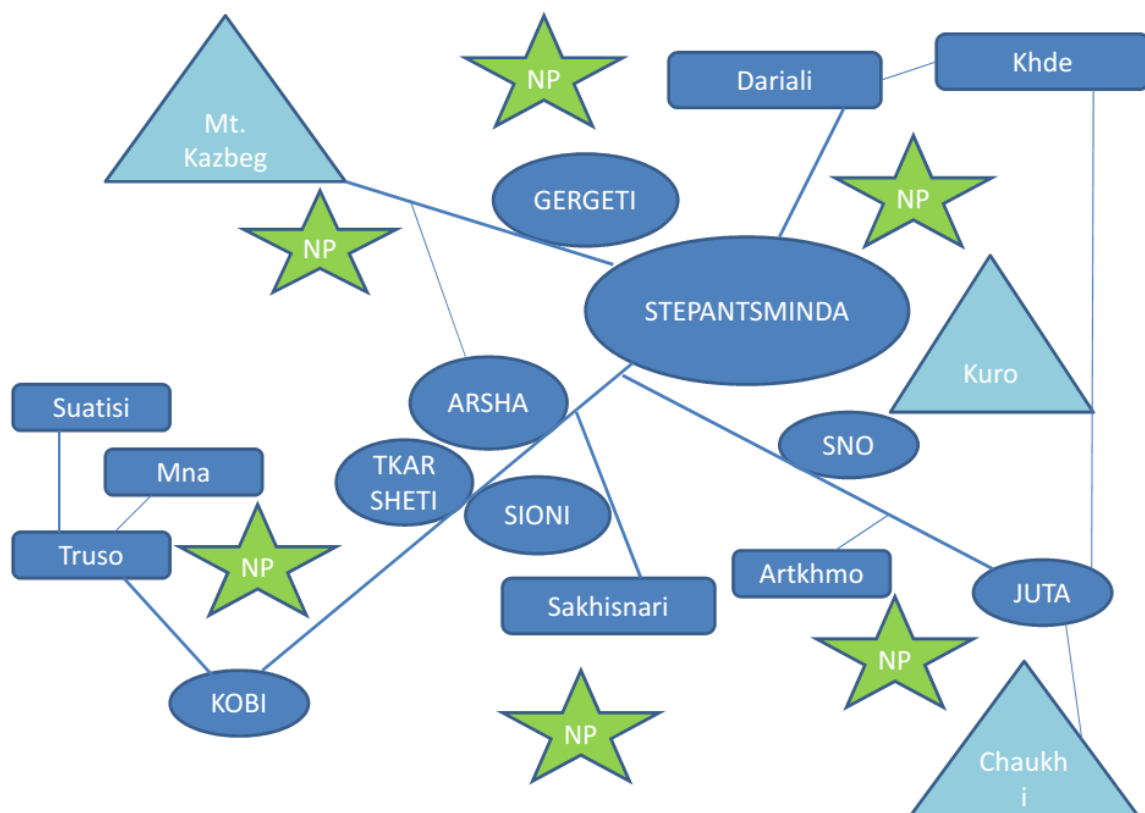
ყაზბეგის ეროვნული პარკის საბაზო ინფორმაცია
ტერიტორიები და სტატუსი ყაზბეგის ეროვნული პარკი მოიცავს: ყაზბეგის ეროვნულ პარკსა (IUCN კატეგორია II), 8686 ჰა, გეგმარებითი ეკ 70'553 ჰა და 5 ბუნების ძეგლს (IUCN კატეგორია III): • სახიზნარის კლდე, 335.7 ჰა • აბანოს მინერალური ტბა, 0.04 ჰა • თრუსოს ტრავერტინები, 4.2 ჰა • ჯვრის უღელტეხილის ტრავერტინები, 2.7 ჰა • ქეთრისის მინერალური ვოკლუზები, 1 ჰა
დაარსების წელი: 2007 ნოემბერი, ყაზბეგის სახელმწიფო ნაკრძალის ბაზაზე (1976 წლის 6 თებერვალს საბჭოთა საქართველოს მინისტრთა საბჭოს ბრძანება ყაზბეგის სახელმწიფო ნაკრძალის დაარსების შესახებ # 98), ტერიტორიის ფართობი 8686 ჰა. ბუნების ძეგლების დაარსების წლები: • სახიზნარის კლდე; აბანოს მინერალური ტბა, თრუსოს ტრავერტინები (2012)

- ჯვრის უღელტეხილის ტრავერტინები; კეტერისის მინერალური ვოკლუზები (2013)

მიღწევადობა

ყაზბეგის ეროვნული პარკი მდებარეობს თბილისიდან 155 კმ. მანძილზე “საქართველოს სამხედრო გზაზე”, მთავარ ჩრდილო-სამხრეთის ღერძზე, რომელიც მდებარეობს ვლადიკავკაზსა და თბილისს, ასევე რუსეთ-სომხეთს შორის. დამაკავშირებელი გზა გადის ზღ.დონიდან 2500 მეტრ სიმაღლეზე, “ჯვრის უღელტეხილი“, ღია მთელი წლის განმავლობაში, გარდა დიდთოვლობის შემდგომი პერიოდისა, როდესაც ზვავების საშიშროებაა. თბილისიდან ყაზბეგის რეგიონში რეგულარული ტრანსპორტი - მიკროავტობუსი და ტაქსი მოძრაობს. სატრანზიტო გზა და ყაზბეგის ზემო ლარსის საზღვრის გადაკვეთა შესაძლებელია მსუბუქი ავტომობილებითა და სატვირთო მანქანებით 2010 წლიდან (მას შემდეგ, რაც გაიხსნა საზღვარი, ავტომობილები ძირითადად მოძრაობენ რუსეთსა და სომხეთს შორის. ხეობაში შესვლა მხოლოდ საზღვრის დაცვის თანამშრომლების ნებართვის გაცემით არის შესაძლებელი (ხდე, თრუსო (კეტერისის შემდეგ))

ტურიზმის დესტინაციის გრაფიკი

ყაზბეგის ეროვნული პარკის მიკრო დესტინაციის სქემატური გამოსახულება

თემი, ნიშნულები, მწვერვალები

ძირითადი მახასიათებლები/ ფასეულობები

- ყაზბეგის მთა (5047მ; საქართველოში ყველასთვის ცნობილი მთა, ქვეყნის სავიზიტო ბარათი), სხვა შთამბეჭდავი მწვერვალებია ჭაუხი, ყურო
- მაღალი მთის ეკო-სისტემა (1347 მცენარეთა სახეობა)
- მდინარე თერგის ეკო-სისტემა, ვულკანური გეოლოგია (მაგ. თრუსო)
- ფრინველების მრავალფეროვნება (მიმზიდველი იშვიათი სახეობები: კავკასიური შურთხი, კავკასიური როჭო, გულდენშტეტის ბოლოცეცხლა, მთის ყარანა, კავკასიური დიდი კოჭობა) ბუნებრივი მთები (ქაბარჯინა/სახიზნარის კლდეები, თრუსოს ტრავერტინები)
- ისტორიული ძეგლები (გერგეთის სამების ეკლესია, არშის ციხე, გარბანის ეკლესია, სიონის ბაზილიკა და სხვ.)

რეგიონული ტურიზმის განვითარების კონტექსტში

ტურიზმის ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პარტნიორი რეგიონულ დონეზე არის რეგიონული განვითარების პროექტი (მსოფლიო ბანკი) და მუნიციპალური განვითარების ფონდი. რეგიონული განვითარების პროექტის (RDP III) მიზანია სამცხე-ჯავახეთსა და მცხეთა-მთიანეთში ტურიზმზე დაფუძნებული ეკონომიკის მხარდაჭერით ინფრასტრუქტურული სერვისებისა და ინსტიტუციონალური შესაძლებლობების განვითარება.

მსოფლიო ბანკის პროექტის RDP III პრიორიტეტები მცხეთა-მთიანეთში არის: (ა) პროფესიული განათლებისთვის მთის მოლაშქრე გიდების ეროვნული სტანდარტების დანერგვა საერთაშორისო მთის გიდების (UIGM) სტანდარტების მიხედვით, ტრენინგი და სერტიფიცირება; (ბ) მთის ქოხების, თავშესაფრებისა და ბილიკების ქსელის განვითარება წვდომის გაუმჯობესების, უსაფრთხოებისა და ღამის გათევის პოტენციალის გაზრდის მიზნით.; (გ) დესტინაციის ინტეგრირებული მენეჯმენტი, რომელიც მოიცავს გუდაურის (ზამთარი) და ყაზბეგის (ზაფხული) შესწავლას; (დ) საზოგადოებრივი საშხაპეების, ტრანსპორტის, მარტივი კაფეების, ეროვნული პარკის ვიზიტორთა ცენტრებთან ინტეგრირებული სტენდების მოწყობა, მუზეუმის გაყიდვის პუნქტები და საინფორმაციო ცენტრები". (MDF / SECHSA, 2016).

ეროვნულ პარკთან, ბუნებასა და სათავგადასავლო აქტივობებთან დაკავშირებით RDP ითვალისწინებს შემდეგ პრიორიტეტებს: "(ა) ეროვნულ პარკში და დაცულ ტერიტორიებზე მისასვლელი გზების გაუმჯობესება; (ბ) დაცულ ტერიტორიებზე საჭიროა ხარისხიანი ღამის გასათევი საშუალებები, განსაკუთრებით პარკის შესასვლელებთან ახლოს; (გ) ვიზიტორთა მომსახურების გაუმჯობესება კონსესიის პოლიტიკის გზით, რაც გულისხმობს სახელმწიფოს მიერ მოწყობილი ობიექტების ლიზინგს კერძო სტრუქტურებზე ან ნებართვის გაცემას - კერძო ინვესტიციებით აშენდეს და იმართოს ობიექტები პარკის ტერიტორიაზე, წლიური საფასურისა და ფუნქციონირებიდან მიღებული მოგების შემოსავლების პროცენტების სანაცვლოდ (დ) თანამშრომლობა უნდა გადრმავდეს დაცულ ტერიტორიასა და ტურ-გიდებს/კომპანიებს შორის, რომლებიც სპეციალიზებულია სათავგადასავლო აქტივობებზე (ალპინიზმი, კაიაკინგი, რაფტინგი სხვ.). ისეთი ორგანიზაციების ჩართულობა, როგორიც არის სათავგადასავლო ტურისტული

საქმიანობების ასოციაცია. (ე) სპეციალური ღონისძიებების მოწყობა პარკის პოპულარიზებისათვის, მაგ. თხილამურებით სრიალის (cross-country skiing) კომპონენტი ან სათავგადასავლო რბოლა; (ვ) სპეციალიზირებული ტრენინგი იქნება საჭირო გიდებისთვის, სამთო მაშველებისთვის, სპეციალური სათავგადასავლო სპორტისთვის (ალპინიზმი, კაიაკინგი, კანიონინგი, წყალჯომარდობა). " (MDF / SECHSA, 2016).

RDP პრიორიტეტები შეფასებულია, როგორც ზოგადი და მხოლოდ მისი ნაწილია რეკომენდებული. მაგ. გუდაურის (როგორც ზამთარის კურორტის) და ყაზბეგის (ზაფხულის დესტინაციის) კომბინირების ნაცვლად, 4 სეზონის შეთავაზებების განვითარების ხელშეწყობა დესტინაციაზე. გარდა ამისა, კაიაკინგი სრულიად კერძო სექტორის აქტივობაა და რეალურად არ არის კანიონინგის შესაფერისი ადგილი რეგიონში. თუმცა TDS-ის რეკომენდაციების უმეტესობა შესაბამისია RDP პროექტთან და მოისაზრება თანამშრომლობა.

თუმცა, გუდაურისა და ფშავ-ხევსურეთისკავშირი შეფასებულია, როგორც მნიშვნელოვანი. დიდი კავკასიის ბილიკი (GCT) წარმოადგენს თუშეთის, ფშავ-ხევსურეთისა და ყაზბეგის რეგიონების ძირითად დამაკავშირებელ სალაშქრო ბილიკს.

ადგილობრივი თემისთვის ტურიზმის პოტენციალი

- საოჯახო სასტუმრო-სახლების ფუნქციონირება (აგარაკების/ მთის ქოხების)
- სუვენირების გაყიდვა (საქართველოს სამხედრო გზის გასწვრივ გასაყიდი დახლების მოწყობა, სტეფანწმინდის მაღაზიებში გაყიდვა)
- კვების და სარესტორნო ბიზნესი
- ვე-ში ადგილობრივი პორდუქტის გაყიდვა, მაღაზიები და ბაზრები
- სათავგადასავლო ტურისტული მომსახურება (მთის გიდები, სამაშველო სამსახური, საცხენოსნო გამყოლები, მთის ველოსიპედების გიდები, წყალჯომარდობის გიდები, თხილამურების ინსტრუქტორებისა და სამთო თხილამურების გიდები)
- სატრანსპორტო სერვისი (ჯიპ-ტურები, ტრანსფერის სერვისი)

ძირითადი პარტნიორები / სთეიქჰოლდერები

- დტს, დტ-ის ადმინისტრაცია
- სტეფანწმინდის მუნიციპალიტეტი
- მცხეთა-მთიანეთის რეგიონი
- ორთოდოქსული ეკლესია/მონასტერი
- საქართველოს მოლაშქრე გიდების ასოციაცია
- GNTA, კერძო ტურისტული მეწარმეები, ტურიზმის ასოციაცია, ტუროპერატორები
- ბუნების კონსერვაციისა და დაცვის ორგანიზაციები (CNF, WWF, TJS)

სხვა დტ-თან თანამშრომლობა

SPPA-ს 4 დაცულ ტერიტორიას შორის თანამშრომლობა SPPA-ს პროექტის ფარგლებში. ყაზბეგის ეროვნული პარკის ადმინისტრაციის/ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა და დემარკაცია კვლავ განხორციელების პროცესშია.

2.2.ვიზიტორთა ანალიზი

ტურისტების რიცხვი ყაზბეგის რეგიონში საგრძნობლად გაიზარდა ბოლო 5 წლის განმავლობაში. ეროვნული სტატისტიკა ეყრდნობა საზღვრის გადაკვეთის მონაცემებს, თუმცა ტურიზმთან მიმართებაში დამსვენებელი ვიზიტორების რაოდენობა უფრო გასათვალისწინებელია, ვიდრე სატვირთო მანქანების მძღოლების. ყაზბეგისთვის ეს დიფერენცირება რელევანტურია მას შემდეგ, რაც გაიხსნა რუსეთთან ლარსის საზღვარი 2010 წელს.

2015 წელს საერთაშორისო ორგანიზაციებმა „ჯეოველი“/GeoWel და „ადამიანები გაჭირვებაში“/ PiN (ჩეხეთი) წარმოადგინეს კვლევა, რომელიც მოიცავს ვიზიტორთა რაოდენობის ანალიზს, ტურისტულ სექტორზე ყაზბეგში. 2014 წლის საბოლოო მონაცემებით დაფიქსირებულია სულ 5,5 მლნ. საზღვრის გადაკვეთა (მთელსაქართველოში). არსებული ინფორმაციით 700,000 ვიზიტორმა გადაკვეთა ლარსის საზღვარი.

2013 წლის ოფიციალური მონაცემები (GNTA 2014) სავარაუდოდ 5,3 მლნ. საზღვრის გადაკვეთას გვიჩვენებს, რომელთაგანაც სავარაუდოდ 2 მლნ. რამდენიმე დღიანი ვიზიტორია დათვლილი. GNTA -ს შეფასებით, საქართველოში დასასვენებლად ჩამოსული ვიზიტორების 6% ეწვია ყაზბეგს, რაც შეადგენს 120,000 ვიზიტორს 2013 წელს. ყაზბეგში ვიზიტორთა რაოდენობის მკვეთრი ზრდაა ბოლო სამი წლის განმავლობაში, 250,000 ვიზიტორი, რომლებიც ჩამოდიან ტურისტული მიზნებით (არატრანზიტული მგზავრები) წელიწადში ადგილზე შეფასებული და მეტ-ნაკლებად რეალურია.

2015 წლის GeoWel / PiN-ის მონაცემებით ყაზბეგის ვიზიტორთა 20% ჩამოვიდა ტუროპერატორების მეშვეობით. დანარჩენი ვიზიტორი იყო მოლაშქრე ტურისტი და/ან ინდივიდუალური მოგზაური, რომლებიც ღამეს ადგილობრივ საოჯახო სასტუმროებსა და საკარვე ადგილებზე ათევდნენ. ვიზიტორთა ეს ჯგუფები ქმნიან ადგილობრივ შემოსავლებს მიუხედავად იმისა, რომ ღამის გათევაში დიდ თანხას არ იხდიან, შესაბამისად არ შეიძლება მათი უგულველყოფა ეკონომიკური (ტურისტული შემოსავლების) თვალსაზრისით.

2015 წლის GeoWel / PiN-ის მონაცემებით „ტურისტების წარმომავლობის ქვეყნების გეოგრაფია გაფართოვდა. ჩვენ შევხვდით ტურისტებს მოზამბიკიდან, არგენტინიდან და სუდანიდან. ჩვენს მოკვლევაში 190 ტურისტიდან, 19% იყოსაქართველოდან, 15% - რუსეთიდან, 11% - გერმანიიდან, 9% - ისრაელიდან და 8% - პოლონეთიდან“.

კვლევის ავტორების მონაცემები ეყრდნობა პატარა სასტუმროების მფლობელებთან გადამოწმებულ ინფორმაციას, კერძოდ, პირველი სამი ქვეყნის ჩამონათვალი, საიდანაც იყვნენ ტურისტების ძირითადი ნაწილი. პატარა სასტუმროების მფლობელების 70%-მა განაცხადა, რომ ყველაზე მეტი ტურისტი მიიღეს პოლონეთიდან, შემდგომ რუსეთიდან (58%) და ისრაელიდან (55%).

თუმცა, ყველა არსებული კვლევა განიცდის ვიზიტორთა ტიპების დიფერენციაციის შესახებ მონაცემების ნაკლებობას (დამსვენებელი, ბიზნეს ტურისტი, VFR, ტრანზიტი)

დააგრეთვე, სპეციფიკური მონაცემების ნაკლებობას ყაზბეგისათვის (ასაკი, ბიუჯეტი, ინტერესი, აქტივობებიდასხვ.) საინტერესო იქნებოდა უკეთესი სტატისტიკური მონაცემები. თუმცა, TDS-ის განხორციელებისათვის ეს არ იყო აუცილებელი, განსაკუთრებით, თუ გავითვალისწინებთ დინამიურ კონტექსტს და სწრაფ განვითარებას.

2.3. ტურიზმის SWOT ანალიზი

ყაზბეგის ეროვნული პარკისთვის

სიძლიერე	სისუსტე
• საქართველოს ყველაზე განთქმული 5000+ მეტრის სიმაღლის მწვერვალი • მაღალი კავკასიონის შთამბეჭდავი ლანდშაფტი და ეკო-სისტემები • სხვა შთამბეჭდავი ძეგლები (ჭაუხი და სხვ.) ექსკურსიებისათვის და ალპინიზმისთვის • ტურიზმის სწრაფი განვითარება, არსებული და დინამიური კერძო სექტორი • ყველა სახის ღამის გასათევი (ბექფექერებიდან მოლაშქრე ტურისტების იაფასიანი ღამის გასათევებიდან კომფორტულ სასტუმროებამდე) • პოპულარული კულტურული/ისტორიული ძეგლები (გერგეთის ეკლესია, სნოს ციხე, არშის ციხე და სხვ.) • ძალიან საინტერესო სალაშქრო ბილიკების ქსელი • სხვადასხვა სათავეგადასავლო აქტივობა (მთის ველოსიპედების ქირავნობა, საცხენოსნო, კვადროციკლების, მთის მოპედების, ჰელისკი და სხვ.) • ბუნების ძეგლები	• ტურიზმის ცენტრი მხოლოდ სტეფანწმინდაშია და გარკვეულწილად გერგეთში (ნაკლები რეგიონული სარგებელი) • სატრანზიტო სატვირთო მანქანებით გამოწვეული საცობები რომელიც ვლადიკავკაზში მიემგზავრება სტეფანწმინდის გავლით ქმნის დისკომფორტს და აზინძურებს გარემოს • გასართობი აქტივობები სტეფანწმინდაში, წყნარი, ტურისტული ცენტრის ნაკლებობა, მაგ. საბავშვო პარკი სათამაშო მოედნით, რესტორნით/კაფით • ზამთრის აქტივობები კვლავ შეზღუდულია (ძირითადად ჰელისკი და გარკვეულწილად სკიტურები) • არ არის სისტემური ჯავშნების შესაძლებლობა ტურებისთვის ადგილებში, სადაც შესვლისას ნებართვაა საჭირო (მაგ. ხდემი, მნის, სუატისის და ყელის მიდამოებში) • არ არის სალაშქრო დეტალური ინფორმაცია /ზოგიერთ ბილიკზე ნიშნულები გაურკვეველია (მაგ. არშა-საბერწე, გერგეთი; სიონი-სახიზნარი სხვ.) • მოლაშქრეთა და ალპინისტთა სამაშველო ჯგუფი უნდა გახდეს უფრო ეფექტური და პროფესიონალი, საჭიროებს დაფინანსებას • აღინიშნება ბუნებაზე უარყოფითი გავლენის ნიშნები (მაგ. წმინდა სამების გერგეთის არეალი)
შესაძლებლობები	საშიშროებები
• სალაშქრო ბილიკების ქსელის გაუმჯობესება	• უკონტროლო ტურიზმის განვითარება, არაკოორდინირებული აქტივობები;

• დიდი კავკასიონის ბილიკის ხელშეწყობა (Great Caucasus Trail) ვარიანტების ჩათვლით • შემოსავლების შექმნის წყაროების გაუმჯობესება შესვლის საფასურის, ნებართვების გაცემისა და ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე კონსესიების გზით • ვც-ში ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვა (თაფლი, ქაჭვი) და სუვენირები • ვც-ში ტურების დაჯავშნის სისტემის განვითარება (განსაკუთრებით ნებართვები აკრძალულ ტერიტორიებზე როგორც არის ხდე, თრუსოს ხეობის ზემო მონაკვეთი • ფრინველებზე დაკვირვების და ბოტანიკური ტურების მარკეტინგი (შეთავაზებული კურსები) • რაფტინგის, კლდეზე ცოცვის, ვია ფერატას, მთის ველოსიპედების ტურების განვითარება • საკარვე ადგილების, კოტეჯებისა და მთის ქოხების/თავშესაფრების მოწყობა • თერგის ხეობის სხვა თემებში ტურიზმის განვითარების შესაძლებლობა (მაგ. კობი, სიონი, არშა)	• სასრიალო ფერდობების განვითარება საბაგიროებით რუმსის სასტუმროს უკან /წმ.ლიას ეკლესიასთან (ფრინველებზე დაკვირვების ძირითადი არეალი); • ენდურო და კვადრო ბილიკების (enduro and quad trails) განვითარება მგრძნობიარე ჰაბიტატების არეალში; • არ არის ჰელისკის რეგულაციები =>მგრძნობიარე ჰაბიტატების დაზიანება; • ბუნებრივ რესურსებზე მაღალი ზეწოლა ინფრასტრუქტურისა და ტურიზმის განვითარებით • ეროვნული პარკისა და კერძო სექტორის კონკურენცია უნდა ავირიდოთ; • სტეფანწმინდის ქაოტური, არაგეგმიური მშენებლობები • ნაგვის პრობლემა არ არის გადაჭრილი მთელ ტერიტორიაზე, მიუხედავად თვალსაჩინო გაუმჯობესებისა გერგეთსა და სეფანწმინდაში • მწყემსების ნაგაზები (ზოგიერთ მაღალმთიან ბილიკზე) • არასაკმარისი პერსონალი აქტივობებისა და ინფრასტრუქტურის ფუნქციონირებისთვის
--	--

ცხრილი1: ყაზბეგის ეროვნული პარკის SWOTცხრილი

2.4. ბაზრის შეფასება ტუროპერატორების თვალთახედვით

5 წლის წინ საქართველოს ტუროპერატორები (მაგ: ექსფლორ ჯორჯია, კავკაზუს თრეველი, გეორგიკათრეველი, ჯორჯია ინსაიტი და სხვ.) სტეფანწმინდაში სასტუმროების სიმცირის გამო, ღამის გათევას გუდაურში ამჯობინებდნენ. ისინი ცდილობდნენ, რომ ერთი დღით ასულიყვნენ ყაზბეგში გერგეთის ეკლესიისა და ყაზბეგის მთის ხედის სანახავად. დღეს ეს შეცვლილია სასტუმრო სახლების განვითარებისა და განსაკუთრებით „რუმსის“ სასტუმროს წყალობით.

ტუროპერატორები კვლავ ითხოვენ უფრო მეტ საშუალო კლასის სასტუმროს უცხოური ჯგუფებისთვის. თუმცა, მოლაშქრეთა და სხვა ინდივიდუალური ტურისტების რაოდენობის მიხედვით, ადგილობრივი პატარა სასტუმროების განვითარება გვიჩვენებს ბაზრის რეაქციას მოთხოვნაზე და აგრეთვე, ადგილობრივი მენეჯმენტის საინვესტიციო შესაძლებლობებზე.

ზოგიერთი ვიზიტორი აღნიშნავს, რომ სტეფანწმინდა ძალიან გადატვირთულია სეზონზე და ცენტრში ატმოსფერო არ არის კარგი. ტურისტების აზრით, ყაზბეგში მანქანების სიმრავლე ყველაფერს აფუჭებს. მათთვის (განსაკუთრებით დასავლეთ ევროპიდან

მოგზაურებისთვის) ალტერნატიული საცხოვრებელი უნდა იყოს შეთავაზებული სნოს ხეობაში ან არმაში.

საღამოს, აქტივობების სიმცირე და უამინდობა სტეფანწმინდაში წარმოადგენს პრობლემას. სასურველია მოეწყოს გასართობი ღონისძიებები, ბარები საბილიარდო მაგიდებით, მაგიდის ჰოკეით და კინოთი, გადახურული საცურაო აუზები, გამაჯანსაღებელი კურორტი და სხვ. შესაძლოა ეს კერძო ინვესტორების ინტერესს წარმოადგენდეს.

მეტეო-სადგურის მდგომარეობა/პირობები და მისაღები, ფუნქციური მთის ქოხი საჭიროება ტურისტებისთვის და ტურ-ოპერატორებისთვის პრიორიტეტულია. კომპეტენტურიგიდებიდა სამაშველო სისტემა მოითხოვს გაუმჯობესებას.

საჭიროა ტურისტებსმეტი ინფორმაცია გადასცენ ეროვნული პარკისშესახებ, სად მდებარეობს (საზღვრები) და რა როლს ასრულებს ეს ტურიზმში. მნიშვნელოვანი იქნება ეროვნულიპარკით ადგილის დამატებითი ღირებულების წარმოჩენა, პოპულარიზაცია. ამავდროულად, არ უნდა გამოვრიცხოთ კერძო სექტორთან თანამშრომლობა.

2.5.ეკოსისტემის მდგრადობა და აქტივობების გამტარუნარიანობა

ყაზბეგის რეგიონში ვიზიტორთა მაქსიმალური რაოდენობის დადგენა, რომ არ გადააჭარბოს 'ვიზიტორთა ტევადობას', შეუძლებელია ან უკეთეს შემთხვევაში, მხოლოდ თეორიულად არის დასაშვები. ვიზიტორთა რიცხვის ზრდასთან ერთად, საჭიროა, ეკოლოგიური რესურსების დაცვა და უარყოფითი ზემოქმედების შემცირება.

ქვემოთ ჩამოთვლილია რამდენიმე მთავარი საკითხი ყაზბეგის ეროვნული პარკისათვის:

- ნარჩენების მართვა: საკემპინგე და საპიკნიკე ადგილებში, მთის ქოხებში დარჩენილი/დაყრილი ნარჩენები საჭიროებს გატანას. საჭიროა ვიზიტორთა ინფორმირება, რომ ნარჩენები მთებში არ დატოვონ და თან წამოიღონ. ჯარიმების დაწესება შესაძლოა იყოს ვარიანტი, მაგრამ გაფრთხილება/საინფორმაციო დაფებით ინფორმირება უფრო მისაღები და ეფექტურია.

- სანიტარია/ღია დეფეკაცია: ტურისტთა თავშეყრის ადგილებში მაგ: თავშესაფრები, საპიკნიკე და საექსკურსიო ადგილები სხვ. უნდა აშენდეს საპირფარეშოები. გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ წყლით უზრუნველყოფილი ტუალეტები უფრო მისაღებია ვიზიტორებისათვის, მაგრამ ძვირია და ინტენსიურ მოვლას მოითხოვს (ყოველდღიური დასუფთავება) და რეგულარულად წყლით მომარაგებას. ეკო ტუალეტები ან თუნდაც, უბრალო, პატარა საპირფარეშოები უფრო მეტად მოსახერხებელია ეროვნული პარკების პირობებისათვის.

- ძლიერი ზემოქმედების აქტივობები:მოტო და ველო აქტივობები, რომლებიც ძალიან ხმაურიანია, იწვევს ეროზიას, ჰაერის დაბინძურებას და აწუხებს მოსახლეობას, უნდა აიკრძალოს, შეიზღუდოს გზები ან ამისათვის გამოიყოს სპეციალური ბილიკები. ეს ეხება ჯიპ-ტურებს, კვადროციკლებს, ენდურო და ჰელისკი ტურებს. აგრეთვე, უნდა უნდა შეიზღუდოს ტრანსფერები ცალმხრივი გზით და პარკირებით გერგეთის ტაძრამდე, რომ

მანქანებმა ვერ შეძლონ ყველა ტერიტორიაზე მისვლა და ეკლესიის წინ არსებული მდელის დაზიანება. ზემოთ აღნიშნული აქტივობები არა მხოლოდ ანადგურებენ ბუნებრივ გარემოს, არამედ აფრთხობენ კიდევ ვიზიტორებს, რომლებიც ჩამოსული არიან ბუნების სილამაზის აღსაქმელად. ჯიპებით მოძრაობა არ უნდა იყოს ნებადართული თრუსოს ხეობაში ტრავერტინებზე (შემოღობვა). კვადროციკლები და ენდურო უნდა შეიზღუდოს სპეციალური ბილიკით „პარკები/ტრასები“ და არ უნდა იყოს ნებადართული მათი ყველგან მოძრაობა. ჰელისკი თეორიულად უნდა აიკრძალოს მთელ ეროვნულ პარკში, მაგრამ პოლიტიკური თვალსაზრისით ეს არ არის მისაღები, საფრენი ადგილების შეზღუდვა ექვემდებარება განხილვას.

- ვიზიტორთა აქტივობების გამიჯვნა: მნიშვნელოვანია, თუ გავმიჯნავთ სხვადასხვა აქტივობას მაგ; სალაშქრო ბილიკები არ იყოს მთის ველოსიპედებისთვის. კონკრეტული MTB და საცხენოსნო ბილიკები მოინიშნოს. ეს გახდება რელევანტური მაშინ, როცა ტურების რიცხვი გაიზრდება.

- ნებართვები: ხდის, მნას და სუატისის ხეობების სასაზღვრო ტერიტორიებისთვის და აგრეთვე, ყელის ტბის პლატოზე (პირველი ტბა), სადაც შესვლის ნებართვაა საჭირო, ვიზიტორთა რაოდენობის შეზღუდვა შესაძლოა იყოს ეფექტური მექანიზმი ტურისტების მოსაზიდად. ხდეს, მნას და სუატისის ხეობებში შესვლის საფასურის შემოღება კარგი დასაწყისია ეროვნული პარკებისათვის ვიზიტორთა რაოდენობის დასარეგულირებლად და ამავდროულად, შემოსავალის მისაღებად. შესაბამისად, ყაზბეგის მთაზე ასასვლელად სასურველია ფასის დაწესება, თუმცა მოითხოვს დაინტერესებულ მხარეებთან შეთანხმებას, როგორცაა მაგალითად წარმოადგენს საქართველოს მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაცია. რეკომენდებულია თანხების გამოყენება მთის სამაშველო საქმეზე. ყაზბეგის მთაზე ამსვლელთა რიცხვის შეზღუდვა უნდა დარეგულირდეს საქართველოს მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაციასთან თანამშრომლობით და ღამის გასათევი ობიექტების მფლობელებთან როგორც არის მეტეოსადგური და სხვ.

გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შერბილება და თავიდან აცილება არ მოითხოვს ვიზიტორთა მაქსიმალური რაოდენობის განსაზღვრას. მაგრამ სასურველია ეფექტური შემარბილებელი ზომების განხორციელება, სულ მცირე ტურიზმის განვითარების ეტაპზე, რაც დღესდღეობით აქტიურად ხდება ყაზბეგში და კვლავ გაგრძელდება ახლო მომავალში.

3. ეკო-ტურიზმის განვითარების სტრატეგია

3.1. მდგრადი ბუნებაზე დაფუძნებული ტურიზმის ხედვა

ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტურიზმის განვითარების ხედვაა ადგილობრივ და საერთაშორისო ვიზიტორებს შესთავაზოს უნიკალური ბუნების გამოცდილება, მრავალფეროვნება და მომსახურების მაღალი ხარისხის სერვისი. ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტურისტული შეთავაზება აუმაღლებს ეროვნული პარკის იმიჯს და დაინტერესებულ მხარეთა შეთანხმებას გარემოს დაცვის კუთხით. შერჩეული

ტურისტული პროდუქტები გაზრდის დტს-ოს შემოსავალს კონსესიებითა და მომსახურებისგადასახადების შემოღებით. ადგილობრივი მომსახურების მომწოდებლების ჩართვა (ადგილობრივი პროდუქტების, გიდის მომსახურების, საცხენოსნო ტურების, ღამის გასათევი ობიექტების პროვაიდერები) ხელს შეუწყობს ადგილობრივი შემოსავლის შექმნას და ადგილობრივ მაცხოვრებლების კეთილდღეობის გაუმჯობესებას.

მომავალში ვიზიტორი ხედავს უკეთ დაცულ ეროვნულ პარკს, სადაც ხორციელდება პასუხისმგებლიანი ეკოტურისტული აქტივობები, გარკვეულია და სანდოა ვიზიტორთა მომსახურების რეგულაციები და მაღალია სერვისის ხარისხი. პარკში მოწყობილია და გამართულად ფუნქციონირებს ტურისტული ინფრასტრუქტურა და მიზნობრივ ჯგუფებს სთავაზობს საინტერესო აქტივობებს.

ვიზიტორთა სერვისი სთავაზობს სრულყოფილ ინფორმაციას და ტურის გამძღოლის მომსახურებას სულ მცირე სამ ენაზე (ქართული, რუსული და ინგლისური).

ყველა ტურისტული ადგილი და შესაბამისი ინფრასტრუქტურა კარგად არის ორგანიზებული, სუფთაა და ფუნქციონირებს შესაფერისი კვალიფიციური მომსახურე პერსონალის მიერ.

მიუხედავად იმ გარემოებისა, რომ ტურიზმი რეგიონში საკმაოდ დინამიურად ხორციელდება, ეროვნული პარკის როლი ტერიტორიაზე ტურისტების მოზიდვის ხელშეწყობის მიზნით ნაკლებია. ეროვნული პარკის ეკო-ტურიზმის განვითარების მთავარი ამოცანებია:

- შეიქმნას შემოსავალი ა. შესასვლელის/ნებართვის საფასურიდან (ვიზიტორთა ცენტრში სწრაფი დაჯავშნის პროცედურების ჩათვლით) ბ. ეროვნულ პარკში ინფრასტრუქტურის კერძო ოპერატორებზე **კონცესიებიდან** (უმთავრესად მთის ქოხებისათვის)გ) სუვენირების და ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვა ვიზიტორთა ცენტრში.
- ტერიტორიაზე **ტურიზმის რეგულირება** ისე რომ, ეკო-ტურისტული პრაქტიკა იყოს უპირატესი, გაუქმდეს ან შემცირდეს არამდგრადი ტურისტული პრაქტიკა. **ვიზიტორების სწავლება** დასაშვებ ქმედებებზე.
- **საზოგადოების სარგებლის** გაზრდა ეკო-ტურიზმის განვითარების გზით და ამის შედეგად ეროვნული პარკის მხარდაჭერის გაძლიერება.

ეს გვამღებს ყაზბეგის ეროვნულ პარკის სპეციფიკური მიკრო-არეალებისთვის ტურიზმის განვითარებისთვის მიმართულებებს.

3.2 შემოთავაზებული ტურისტული მიმართულებები

ეს თავი აჯამებს ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტურიზმის განვითარების პოტენციალს და დაგეგმილ აქტივობებს, რაც თავის მხრივ დიფერენცირებულია მოკლდევადიანი, საშუალო და გრძელვადიანი პერსპექტივით:

მიკრო- დესტი- ნაცია	ტურისტული მიმართულებები		
	მოკლევადიანი	საშუალოვადიანი	გრძელვადიანი
სტეფან წმინდა	<u>საერთო:</u> ქალაქის ცენტრის თვალსაჩინო ადგილზე წარმოსადგენი ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა, სადაც შესაძლებელია სწავლების/კონსულტაციების გაწევა, ტურისტული აქტივობებისა და ღამის გასათევი ობიექტების შესახებ ინფორმაციის შეთავაზება, საინფორმაციო მასალის გაყიდვა და ვიზიტორთათვის ნებართვების გაცემა ხდეს, მნას, სუატისის და ზემო თრუსოს ხეობებში სამოგზაუროდ, ასევე ახალ მიკრო დესტინაციებზე ინფორმაციის მიწოდება და მარკეტინგი. ეროვნულ პარკში მთის ქოხების, კერძო სექტორის ძირითადი სერვისების დაჯავშნა საკომისიოს გარეშე. მოკლე სალაშქრო ბილიკების, MTB ბილიკების და გერგეთის წმინდა სამებად და წმ.ელიას ეკლესიამდე საგანმანათლებლო ბილიკების მოწყობა. ხანგრძლივ პერსპექტივაში ტურის გაძღოლის მომსახურების სერვისი შემოსავლის მიღების მექანიზმის შესაქმნელად.		
	• ვც-ისთვის ვიზიტორთა საინფორმაციო მასალის გამოცემა, ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვა, • ტურების რეკლამირება, საზღვარზე ნებართვის გასაცემად ვც-ში რეგისტრაციის ორგანიზება • ეკო-ტურისტული შენობების მოწყობა (საცურაო აუზი, მთის ველო ბილიკი, ხანმოკლე საინფორმაციო სალაშქრო ბილიკები)	• საბერწეს მთის ქოხის მოწყობა (კერძო საკუთრებაში მართვის გადაცემით/კონსესია) • ჰელისკის ორგანიზების განვითარება კომპანიებთან თანამშრომლობა ეკო-ის ეკოლოგიურად სენსიტიური ადგილების ასაცილებლად • მთის მაშველთა გუნდის ხელშეწყობა • საშუალო ზომის/კლასის სასტუმროების (საოჯახო სახლებიდან კომფორტულ სასტუმროების) და სხვა ადგილებზე ღამის გასათევი და საბანაკე ადგილების მოწყობის ხელშეწყობა	• ფრინველებზე დაკვირვების პროგრამების და გიდების თანხლებით საექსკურსიო პროგრამების განვითარება • ველურ ბუნებაზე დაკვირვების ტურების როგორც შემოსავლის შექმნის მექანიზმის ორგანიზება • ტუროპერატორების მიერ სარეკლამო ტურების მოწყობა (ეკო-ის საკომისიოს მიღება დაჯავშნის სერვისიდან) (ტურების რეკლამირება ხდება ვიზიტორთა ცენტრის მიერ, ხოლო განხორციელება - ტუროპერატორების საშუალებით)
თერგის ხეობა (არშა,ტ)	<u>საერთო:</u> სოფლების (არშა, სიონი, გარბანი, გორისციხე, ტყარშეთი), კლასტერის როგორც 4 სეზონის სათავგადასავლო და საოჯახო ტურისტული არეალის განვითარების ხელშეწყობა. კლდეზე ცოცვის, ვია ფერატას, ზიპ-ლაინის, ხანმოკლე და ხანგრძლივი სალაშქრო ბილიკების, საკარვე ადგილების და კოტეჯებით ეკო-ტურისტული ბანაკის, საპიკნიკე ადგილების და საბავშვო		

ყარშეტი, სიონი, სახიზნარის ბუნებრივი ძეგლი)	გასართობი მოედნების, ასევე საგანმანათლებლო და საინფორმაციო ბილიკების შეთავაზება. ეროვნული პარკის მეგობართა ასოციაციის არეალი სტრატეგიულად მდებარეობს სოფლების კლასტერის შორის. ძირითადად კერძო / თემზე დაფუძნებულ ტურიზმის ინვესტიციები.		
	• მეგობართა ასოციაციის საკარვე ბანაკის, საოჯახო სასტუმროს და კოტეჯების მოწყობა • მეგობართა ასოციაციასთან თერგის კანიონზე ზიპლაინის მონტაჟი • არშის ჩანჩქერთან აუზების და საპიკნიკე ადგილის მოწყობა • არშის კლდეზე საცოცი ადგილის გაფართოების დაფინანსება • ვია ფერატას მოწყობა არშის ჩანჩქერთან • საბერწეს და გერგეთის წრიული ბილიკის განვითარება და მონიშვნა • მდინარე თერგზე გორისციხის კანიონში წყალჯომარდობის ტურების განვითარება • სიონიდან სახიზნარამდე წრიული ბილიკის განვითარება(loop trail)	• მეგობართა ასოციაციასთან თერგის კანიონზე ვია ფერატას მოწყობა (ტყარშეტი) • სათავეგადასაცლო ბანაკი არშის ჩანჩქერებთან (საკარვე ადგილი და კოტეჯები) • კობისკენ სალაშქრო და სამთოველო ბილიკის განვითარება	• სასტუმრო სახლების და საშუალო ზომის სასტუმროების განვითარების ხელშეწყობა სიონში/არშაში • სიონში (ქაბარჯინას ხეობის შესასვლელში) კომფორტული ეკო-კურორტის განვითარების ხელშეწყობა
დარიალის ხეობა(გველეთის, ხდის ხეობის და დევდორაკის ჩათვლით)	<u>ზოგადად:</u> ეკო-ტურიზმის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება დარიალის ხეობაში და მისი გარდაქმნა სხვადასხვა დონის ალპინიზმის დესტინაციად. ხდის, როგორც მსოფლიო კლასის საცალფეხო გზის განვითარება 1 ან მრავალდღიანი ტურებისთვის. მწვერვალ ყუროს მისადგომებთან და სხვა ადგილებზე ალპინისტური ბანაკების მოწყობა (ეროვნული პარკის შემოსავლის შექმნა)		
	• გველეთის ჩანჩქერთან საპიკნიკე ინფრასტრუქტურის და ბილიკის მოწყობა • ხდის ხეობაში ბილიკის მოწყობა ჯუთის ჩათვლით	• ალპინისტური მარშრუტის განვითარება დევდორაკის გავლით ყაზბეგის მთაზე • ხდის ხეობაში მთის ქოხის დამონტაჟება როგორც ყუროს	• გველეთის ჩანჩქერთან ვია ფერატას განვითარება (ადგილმდებარეობა უნდა დაზუსტდეს) • გველეთის ჩანჩქერთან „დიდ კედლებზე მრავალ საბმელიანი (Multi Pitch

		საბაზო ბანაკი / ჯუთაში გადასასვლელი	Routes) საცოცი გზების მოწყობა
სნოს ხეობა (ჭაუხის ს და ართხმ ოს ჩათვლ ით)	<u>ზოგადად:</u> სნოს პოტენციალის განვითარება საოჯახო დასვენების დანიშნულების ადგილად (სატვირთო მანქანების და ხმაურიანი სტეფანწმინდიდან მოშორებით) და ჭაუხის საბაზო ბანაკის ეკო-ტურისტული ალპინისტურ ბაზად მოწყობა. ზამთრის აქტივობების განვითარება.		
	• სტეფანწმინდა-ჯუთას შორის ალპინისტური მარშრუტების განვითარება • ჭაუხის საბაზო ბანაკითვის ეკო-ტურისტული კონცეფციის განვითარება (მთის ქოხის და საკარვე ინფრასტრუქტურის ჩათვლით) • კონსულტაციებიზეთა ს ბანაკთან და მეხუთე სეზონთან თანამშრომლობა, როიმლებიც ჩაერთვებიან და აქტიურად შეუწყობენ ხელს ეკოტურიზმის განვითარებას • დიდი კავკასიონის ბილიკის (GCT)პოპულარიზება	• კერძო სექტორის ინიციატივების ხელშეწყობა (სათევზაო ბანაკი, სასტუმრო სახლები, სერვისის განვითარება როგორც არის ფრინველებზე დავირება, საცხენოსნო ტურები და სხვ.) • სტეფანწმინდასა და ჯუთას შორის რეგულარული სატრანსპორტო სისტემის განვითარება • ართხმოს ხეობაში საცხენოსნო ტურების განვითარება და ტურისტულ ბაზარზე წარდგენა	• სნოს ხეობის, როგორც სალაშქრო საოჯახო დესტინაციის, განვითარება სტეფანწმინდასთან ახლოს • ეკო-ტურიზმისკონცეფციითჭაუხის, როგორცმსოფლიოკლასი საალპინისტურიარეალი, რეკლამირება
კობის და თრუსო ს ხეობა (ტრავერტინების, აბანოს ტბის, ქეთრისის მინ.ვოკალუზის ჩათვლით)	<u>საერთო:</u> კობის განვითარების ხელშეწყობა- ზაფხულში როგორც კლდეზე ცოცვის და ზამთარში სათხილამურო არეალი. თრუსოს ხეობის, როგორც ჯიპ-ტურების (4x4) არეალის განვითარება საპიკნიკე ადგილების ჩათვლით, ასევე ტრავერტინების და მინერალური წყაროების/ტბების უფრო მეტად დაცვის გათვალისწინებით. სუატისის და მნის ხეობების სალაშქრო დესტინაციების განვითარება საკემპინგე ადგილებით, მთის ქოხებითა და ბილიკებით. შემოსავლის მიღება შესვლის საფასურით, საკემპინგე ადგილების და მთის ქოხების არენდით/კონცესიებით.		
	• ალპინიზმისთვის ადგილებისგანვითარებაბაზალტისკლდეზეეკობშიდამნისხეობისშესასვლელში • სახიზნარამდებილიკი სგანვითარება (სიონთანდაკავშირება) • გუდაურიდან მთის	• სათხილამუროკურო რტისმოწყობაკობში (გუდაურისსათხილამუროკურორტთან დაკავშირება(სადელის საბაგირო) • კობისარეალზესკიტურებისადათოვლისფეხსაცმელებისტურები	• კობის, როგორცსათხილამუროდაალპინისტურიკურორტისდათრუსოსხეობისშესასვლელისმოწყობა • გაჯანსღებისთვის მინერალური წყლების პოტენციური გამოყენება/

	ველოსიპედების დასაშვებად სამთო-ველო ბილიკის მოწყობა (ადგილზე ტრანსფერის ჩათვლით) • სამთო-ველობილიკი თრუსოს ხეობაში (ქირავნობა კობში) • ცნობადობის ასამაღლებლად საინფორმაციო დაფების დამონტაჟება თრუსოს ტრავერტინების დამცავ შემოდობილ კედელთან.	ს განვითარება • კობში ზამთრის და ზაფხულის ტურების სახეობების განვითარება • სუატისისდამნასხეობებში სალაშქრობილიკების მოწყობა (მნადანმეტეოსსადგურამდე /საბერწეხედაკავშირება)	გამაჯანსაღებელი კურორტი (Après Ski) • მთისქობისმოწყობამნაში დასუატისისხეობაში • ყელისტბისბილიკისდასაბანაკეადგილისმოწყობა / მთისქობი (სადამდეცდასაშვებია)
--	---	--	--

4. პროგრამული სამოქმედო გეგმა (PAP)

ზოგადი	GPS კოორდინატები UTM WGS 84 (38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობები	აქტივობების ნუმერაცია	შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობა	აღწერა	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებელი
დტს ინვესტიცია							მაღალი-საშუალო-დაბალი = ავტორის შეფასება / ქულები და ფერები =დაინტერესებულ მხარეთა შეფასება	
	ვებ ადმინისტრატორი	ზოგიერთი ბროშურა, რუკები, ხელმისაწვდომია სხვადასხვა ბარათი (ყაზბეგის მთის და წმინდა სამების), საჭიროა ეროვნული პარკის შესახებ	1	ვც-ისთვის ინფორმაციის შექმნა, ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვა, ტურების რეკლამირება, ვიზიტორთა ცენტრში (დტ-ის საზღვარზე) შესვლის ნებართვის აღების შესაძლებლობა	ტურების და ინფო ბილიკების ფლაერების შექმნა (10 ფლაერი/ 1000 ევრო), მეგზურის გამოცემა (10 000 ევრო) 25.000 -იანი მასშტაბის რუკის გამოცემა (2500 ევრო) და GPS ტრეკების ონლაინ განთავსება (1500 ევრო), ბარათების ბეჭდვა (ნაკლებად ნაწილობრივ) (1500 ევრო).	25'000	მაღალი: ვც მიიღებს ვიზიტორებს, როდესაც სრულყოფილი ინფორმაციის შეთავაზების შესაძლებლობა იქნება 4 ქულა	APA /ადმინისტრაცი ა.

ზოგადი	GPS კოორდინატები UTM WGS 84 (38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობები	აქტივობების ნუმერაცია	შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობა	აღწერა	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებელი
		ინფორმაცია						
	ვებ-ადმინისტრატორი	არ არის	2	ელ-ნიუსსლეთერები განვითარების შესახებ/ ტუროპერატორების ინფორმირებისთვის	ტუროპერატორებმა უნდა მიიღონ სამუშაო მასალა, რომლის მიხედვითაც შეადგენენ თავიანთ ტურებს. ვც-ის სპეციალისტმა უნდა შეძლოს სატელეფონო ზარებზე და კლიენტთა კითხვებზე ელ.ფოსტით 24 სთ-ის განმავლობაში პასუხის გაცემა	5'000	მაღალი: ტუროპერატორებთან ერთად რეკლამირება მნიშვნელოვანია, ყველა სიახლის შესახებ კომუნიკაცია 1 ქულა	TJS მარკეტინგის სტრატეგია
	ვებ-ადმინისტრატორი	იხილეთ კერძო და ტუროპერატორების ვებ-გვერდები	3	ახალი ბილიკების ტურების პუბლიკაცია ვებ-გვერდზე, ლამაზი ფოტოებით, ფეისბუქისა და სხვა სოციალური მედიის გამოყენებით ატრაქციების წარმოსაჩენად	მნიშვნელოვანია მეგობრული (კლიენტზე ორიენტორებული) ვებ-გვერდის გამოყენება. თუ დტს-ის ვებ-გვერდი დარჩება ცენტრალიზებული მართვით, ეროვნულ პარკს უნდა ჰქონდეთ ცალკე გვერდები, სადაც ვიზიტორი საჭირო ინფორმაციას მიიღებს და არ დასჭირდება დტს ვებ-გვერდზე შესვლა. იხილეთ http://www.caucasus-trekking.com/treks	5'000	მაღალი: მარკეტინგი დღესდღეობით კეთდება ონლაინით და არა ტურისტულ გამოფენებზე ვიზიტით 1 ქულა	TJS მარკეტინგის სტრატეგია
საინფორმაციო მასალა	n.a.	არსებული 1:50'000 ჯგოლენდის ტოპოგრაფიული რუკები პოლონეთის	4	ტოპოგრაფიული რუკის განახლება, როდესაც ახალი ბილიკები მოინიშნება	ვც-ში რუკების გავრცელება/გაყიდვა, ონლაინ გაყიდვები. ახალი რუკის გამოცემის აუცილებლობა უახლოეს პერიოდში არ არის საჭირო, მხოლოდ ახალი ბილიკების მომზადებისას (ძირითადად ბილიკები უკვე არსებობს	5'000	მაღალი: აუცილებელია ყველა მოლაშქრესთვის, დამატებით GPS-სთვის 2 ქულა	APA /ადმინისტრაცი

ზოგადი	GPS კოორდინატები UTM WGS 84 (38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობები	აქტივობების ნუმერაცია	შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობა	აღწერა	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებელი
		პროექტის მონიშნული ბილიკებით			როგორც GPS tracks)			
ძირითადი ტრენინგები			5	ტრენინგები ვც-ში ადგილობრივი პროდუქტის ბაზარზე და/ან პირდაპირ ვიზიტორთათვის გასატანად/გასაყიდად	ადგილობრივი პროდუქტის ბაზარზე გატანის ტრენინგი უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას წარმოების ტექნოლოგიაზე, შესაბამის ხარისხსა და შეფუთვაზე სხვ. (პოტენციური თანამშრომლობა ელკანასთან)	5'000	საშუალო: თემის ჩართვის პოტენციალი 2 ქულა	APA /ადმინისტრაცია.
			6	ვც-ის თანამშრომლების ტრენინგი, ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვა კომერციულ ინტერესის გათვალისწინებით	ვიზიტორთა ცენტრის თანამშრომლები უნდა გადამზადდნენ ადგილობრივი პროდუქტის შერჩევისა და გაყიდვაში - რომელი პროდუქტია მიმზიდველი და როგორ შეიძლება წარდგეს და გაყიდოს ვიზიტორთათვის (სტიმულირების სქემა / გაყიდვების % =>ხელფასზე დანამატი მნიშვნელოვანი იქნება)	2'500	საშუალო: ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვა კარგია, ეკონომიკური სარგებელი მხოლოდ ვიზიტორთა დიდი რაოდენობით არის შესაძლებელია 1 ქულა	APA /ადმინისტრაცია.
			7	ტრენინგები ბილიკების მარკირებაზე	ბილიკის მონიშვნა მოითხოვს გამოცდილებას და სტანდარტების გათვალისწინებას. ხელოსნებს, რომლებიც ბილიკების მონიშვნაზე	5'000	მაღალი: ადგილობრივ სამუშაო პერსონალს და რეინჯერებს უნდა ჩაუტარდეთ	APA /ადმინისტრაცია.

ზოგადი	GPS კოორდინატები UTM WGS 84 (38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობები	აქტივობების ნუმერაცია	შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობა	აღწერა	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებელი
					იმუშავებენ, უნდა ჩაუტარდეთ შესაბამისი ტრენინგი		ტრენინგი 1 ქულა	
			8	ვც-ის და დტს-ს თანამშრომლების ტრენინგი დტ-ზე ტურების განვითარებასა და ბაზარზე წარსადგენად	ვც-ის თანამშრომლები ამ დავალებას მარტო ვერ გაუმკლავდებიან. დტს-ს თანამშრომლებმა მარკეტინგული ღონისძიებებით უნდა შეუწყონ ხელი სამიზნე ჯგუფების ინფორმირებას (e.g. საცხენოსნო ტურებს სჭირდება რეკლამა და შემდეგ ადგილზე ფუნქციონირება). 1 კვირა ტრენინგი ტურიზმის მარკეტინგის სპეციალისტისგან ტუროპერატორების ჩართულობით, ადგილებზე ვიზიტებით	2'500	მაღალი: დტ და დტს - ს თანამშრომლები ტრენინგებისგან მიიღებენ სარგებელს 1 ქულა	APA /ადმინისტრაცია.
			9	ტურიზმის კომუნიკაციის ტრენინგი რეინჯერებისთვის (და მეგობართა ასოციაციის წევრთათვის)	რეინჯერებს სჭირდებათ ვიზიტორებთან კომუნიკაცია ნაგვის გატანის საკითხებზე, უსაფრთხოების და სხვა რეგულაციების დაცვაზე და ასევე მიღება/დახვედრაზე. (2-კვირიანი ვორკშოპი მასპინძლობაში და კომუნიკაციის ტრენინგი, წარმატებული დასრულება => ხელფასზე დანამატი). ასევე ურთიერთობა ბორჯომის ეროვნულ	5'000	მაღალი: ტურიზმის მართვაში ეკ-ის მნიშვნელოვანი პერსონალია რეინჯერები. მათ ეხებათ ადგილზე ტურიზმთან დაკავშირებული ყველა დავალების შესრულება 1 ქულა	APA /ადმინისტრაცია.

ზოგადი	GPS კოორდინატები UTM WGS 84 (38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობები	აქტივობების ნუმერაცია	შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობა	აღწერა	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებელი
					პარკთან და ტრენინგები ვიზიტორთა სპეციალისტების მიერ მათთვის იქნება სასარგებლო. ტრენინგის ხარჯი 10 დღე / 500 ევრო/დღე (ტრანსპორტის, კვების და ტრენერის ჰონორარის გათვალისწინებით).			
			10	ბიზნესის დაგეგმვისა და ტურიზმის მართვის ტრენინგი მეგობართა ასოციაციის მენეჯერთათვის (არშის ბანაკი)	მეგობართა ასოციაცია გეგმავს ტურისტული სერვისებისა და ღამის გასათევი ობიექტების განვითარებას, შესაბამისად, მნიშვნელოვანია ყველა მომავალი თანამშრომლის გადამზადება, არსებული საკუთესო პრაქტიკის გაზიარება	5'000	მაღალი: ინფრასტრუქტურის მართვა ბევრად ეფექტური იქნება, თუ პერსონალი გადამზადდება სათანადოდ 1 ქულა	APA /ადმინისტრაცია.
რეგულაციები			11	ჰელისკის რეგულაციების განვითარება	ეროვნული პარკის მგრძნობიარე ზონების თავიდან ასაცილებლად უნდა განხორციელდეს მოლაპარაკება ჰელისკის კომპანიებთან	0	1 ქულა	APA /ადმინისტრაცია.
			12	ველო-ბილიკების / კვადროციკლებისა და მოტოციკლეტების რეგულაციების განხორციელება	მოტორიანი ოფროუდების აქტივობები საჭიროებს შეზღუდვას კონკრეტულ ტერიტორიებზე (მოტო პარკები) წინააღმდეგ შემთხვევაში, ზემოქმედება იქნება არამდგრადი. კონფლიქტი სხვა ვიზიტორებთან	0	2 ქულა	APA /ადმინისტრაცია.

ზოგადი	GPS კოორდინატები UTM WGS 84 (38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობები	აქტივობების ნუმერაცია	შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობა	აღწერა	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებელი
ძირითადი კოორდინატია			13	სამთო მაშველთა გუნდის ხელშეწყობა	რეინჯერებმა უნდა მიიღონ ტრენინგი სამთო სამაშველო საკითხებზე და ითანამშრომლონ მაშველთა გუნდთან. თანამშრომლობის მემორანდუმი ეროვნულ პარკსა და სამთო მაშველებთან უნდა განხორციელდეს, მაშველებმა უნდა ითანამშრომლონ ადმინისტრაციასთან. ტრენინგის საფასური 5000 ევრო	5'000	მაღალი: მთის სამაშველო ეფექტური სამსახური მნიშვნელოვანი იქნება საერთაშორისო ტურისტული სტანდარტებისთვის 3 ქულა	APA / ადმინ, მთის მოლაშქრე გიდებთან თანამშრომლობა
	APA / SPPA	თანამშრომლობა ტურიზმის ერ. ადმინისტრაციასთან / კონსულტაცია SPPA	14	კონსულტაცია შესაბამის ბილიკებზე დეტალური მარკირებისა და საგზაო მანიშნებლების მოსამზადებლად, ბილიკების ინფრასტრუქტურული სამუშაოები	ბილიკების მარკირება და მშენებლობა შესაძლოა მოხდეს ტურიზმის ერ. ადმინისტრაციის ბილიკების პროგრამასთან თანამშრომლობით. ბილიკების დაგეგმვისას გასათვალისწინებელია GNTA გაიდლაინები და ბილიკების შეთავაზება GNTA-ის ფორმატით უნდა განხორციელდეს. ეს მოიცავს ნიშნულებისა და დაფების ზუსტ ადგილმდებარეობას, მარშრუტის სიზუსტეს და სხვ.	დამოკიდებულია მოქმედების არეალზე	მაღალი: ფასის ეფექტურობა / სინერგია 2 ქულა	APA / ადმინ GNTA - სთან ერთად
		მცხეთა-მთიანეთის რეგიონთან	15	ორგანიზება / მონაწილეობის მიღება მცხეთა	რეგიონალური განვითარების გეგმასთან სინერგია.	0	მაღალი: ფასის ეფექტურობა / სინერგია	რეგიონული კოორდ

ზოგადი	GPS კოორდინატები UTM WGS 84 (38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობები	აქტივობების ნუმერაცია	შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / აქტივობა	აღწერა	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებელი
		კოორდინაცია		მთიანეთში რეგულარულ საკოორდინაციო შეხვედრებზე				ინაცია
		დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა	16	ყაზბეგის მთაზე ასასვლელი საფასურის განხილვა შემოღება	მთაზე ასვლის საფასურის მზაობის შესწავლა და შესაბამის დაინტერესებულ მხარეებთან შემოსავლის განაწილების შეთანხმება/ხელშეკრულება (მაგალითად როგორ გადანაწილდება შემოსავალი ინფრასტრუქტურის შესაკეთებლად, სამაშველო საქმიანობებზე და სხვ.)	0	მაღალი: ფინანსების მიღების შესაძლებლობა, თანამშრომლობა და დაინტერესებულ მხარეებთან შეთანხმება	დაინტერესებული მხარეების ტანამშრომლობა

სულ

70000

5.

მიკროდ ესტინაც ია სტეფანწ მინდა ყაზბეგი	GPS კოორდინატ ები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფრას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარა უდო საინვე სტიცი ო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორცი ელება ზე პასუხის მგებლო ბა
							მაღალი- საშუალო - დაბალი = ავტორის შეფასება / ქულები და ფერები =დაინტე რესებულ მხარეთა შეფასება	
ყაზბეგი ს ვიზიტო რთა ცენტრი	470531.30 m E 4722965.79 m N	ვც მშენებლობ ის პროცესშია	1	ვც როგორც ყველა სახის მომსახურებისა და ნებართვების მისაღები რეზერვაციისა და ჯავშნის ოფისი	თუ ვიზიტორთა ცენტრი შესთავაზებს მიმზიდველ ინფორმაციას და სერვისებს, მომსახურების (კერძო სექტორის მიერ ოპერირებული) და ნებართვების გაყიდვებიდან საკომისიო შემოსავლების მიღება შესაძლებელი იქნება. დამატებითი შემოსავალი საინფორმაციო მასალის, რუკების, სუვენირებისა და ადგილობრივი პორდუქტის გაყიდვებიდან (იხილეთ ზოგადი)	0	მაღალი, 1 ქულა	APA ადმინის ტრაცია

მიკროდ ესტინაც ია სტეფანწ მინდა ყაზბეგი	GPS კოორდინატ ები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფორმაც იონფორმაც იონფორმაც იონფორმაც	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარა უდო საინვე სტიცი ო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორცი ელება ზე პასუხის მგებლო ბა
	470531.30 m E 4722965.79 m N		2	ტუროპერატორების და სხვა სერვის მომწოდებლების მიერ ორგანიზებული ტურების პოპულარიზება	ეროვნული პარკის მიერ რეზერვაციებზე საკომისიოს მიღება. სერვის მომწოდებლებთან სპეციალურ ფასზე ხელშეკრულების გაფორმება (20% -ის საკომისიოს მიღება სერვისის ყოველი ჯავშნიდან).	0	მაღალი	APA ადმინისტრაცია
ბილიკე ბი	472128.00 m E 4722935.00 m N	არ არის / ფრინველებზე დაკვირვებ ის კომპანიების არაფორმალური ბილიკები	3	წმ.ელიას მთაზე და სტეფანწმინდის თერგის ხეობის ზემო დინებაში ფრინველებზე დასაკვირვებლად ბილიკის მოწყობა	წმ.ელიას მთის მიდამოები კარგი ადგილია ფრინველებზე დასაკვირვებლად. საინფორმაციო ბილიკი უნდა განვითარდეს ამ არეალის ღირშესანიშნაობის გამოსავლენად. (სამწუხაროდ, ტერიტორიაზე ხშირად მოტოციკლეტებითა და კვადროციკლებით სარგებლობენ (იხილეთ შეზღუდვების საჭიროება). ბილიკები უნდა მოეწყოს ეკო- ტურის კომპანიასთან ერთად. ბილიკის ინფრასტრუქტურის ხარჯი მოიცავს 10 საინფორმაციო პუნქტს.	15'000	მაღალი, 2 ქულა	APA ადმინისტრაცია /ილიაუნთან თანამშრომლობა
	469576.86 m E 4723343.04 m N	სტეფანწმინდა - გერგეთი - წმ.სამება	4	გერგეთის მარცხენა მხარეს სალაშქრო ბილიკის მონიშვნა	ვიზიტორთა ცენტრიდან საცალფეხო ბილიკის მოწყობა, როგორც თემატური მარშრუტი საინტერპრეტაციო დაფით ეროვნული პარკის შესახებ, გერგეთის კაფის გავლით კოშკისკენ, შემდეგ გერგეთის სამებაზე ასვლა. რამდენიმე	2'700	მაღალი, 2 ქულა	APA ადმინისტრაცია

მიკროდ ესტინაც ია სტეფანწ მინდა ყაზბეგი	GPS კოორდინატ ები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფრას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარა უდო საინვე სტიცი ო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორცი ელება ზე პასუხის მგებლო ბა
		(დელიკის გზა), არსებობს ბილიკი, მაგრამ არა კეთილმოწ ყობილი			ადგილს დასჭირდება საფეხურების გაკეთება. 2 კმ გერგეთის კაფის ავტოსადგომიდან, 3.5 კმ ვიზიტორთა ცენტრისკენ (თუ შესაძლებელია გერგეთის მდინარის მარცხენა მხარეს), 200/ევრო კმ დამატებით 4 საინფორმაციო დაფა 500 ევრო			
	470519.53 m E 4723191.51 m N	არსებული ბილიკი სტეფანწმი ნდიდან ფანშეტამდ ე (მდინარის მარჯვნივ)	5	მთის ველოსიპედების ბილიკის მოწყობა ა) არშა/ სიონი ბ) სნო ფანშეტიდან	მთის ველო ბილიკი მდინარის მარჯვენა მხარეს უნდა მოინიშნოს და დამონტაჟდეს საგზაო ნიშნულები /არა ბილიკის ელემენტებით, მაგრამ ადვილად მისასვლელი ფანშეტის საცურაო აუზთან / არშის მთაზე საცოცი ადგილი, მეგობართა ასოციაციის ბანაკი, სნოს ხეობა და ჯუთა 2.5 კმ საცურაო აუზამდე, დამატებით 2 კმ საცოც ადგილამდე, დამატებით 1.5 კმ არშამდე, დამატებით 5.5 კმ მეგობართა ასოციაციის რეკრეაციულ ტერიტორიამდე (გარბანის/სიონის გავლით), დამატებით 4 კმ სნომდე (არშაში მდ.თერგის გადაკვეთით მთავარი გზის ავლის მიზნით); 200 ევრო / კმ საგზაო ნიშნულების დასამონტაჟებლად, რამდენიმე მონაკვეთის გასაწმენდად.	3'000	მაღალი, 2 ქულა	APA ადმინის ტრაცია /კერძო სექტორ თან თანამშრ ომლობა

მიკროდ ესტინაც ია სტეფანწ მინდა ყაზბეგი	GPS კოორდინატ ები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფრას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარა უდო საინვე სტიცი ო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორცი ელება ზე პასუხის მგებლო ბა
ლამის გათევა	463772.69 m E 4723234.79 m N	ერთადერ თი ვარიანტი: მეტეო სადგური	6	საბერწეს მთის ქოხის მოწყობა (კერძო კონსესია)	საბერწეზე მთის ქოხის /კოტეჯის მოწყობა, კერძო მენეჯმენტით ფუნქციონირება. კონსესიაზე შეთანხმება უნდა მოხდეს. გათვალისწინებულ უნდა იქნეს ეკო- სამშენებლო სტანდარტები და ბუნების დაცვის რეგულაციები. საინვესტიციო ხარჯი დამოკუდებულია კონსტრუქციის სიდიდეზე, სავარაუდოდ 200'000 ევრო	200'00 0	მაღალი, 3 ქულა	APA ადმინის ტრაცია /კერძო სექტორ თან თანამშრ ომლობა
სერვისე ბი	n.a.	არ არის	7	დტ-ისთვის შემოსავლების გენერირების მიზნით, ჩიტებზე დაკვირვების პროგრამებისა და საინფორმაციო საექსკურსიო ტურების განვითარება	თუ ეროვნული პარკი გაითვალისწინებს საკუთარი სერვისების და საგანმანათლებლო აქტივობების სამომავლოდ შეთავაზებას, საჭირო გახდება რეინჯერების ტრენინგი	0	საშუალო, 1 ქულა	APA ადმინის ტრაცია /ასოცია ციებთან და უნივერს იტეტთან თანამშრ ომლობა
	n.a.	არ არის	8	ველურ ბუნებაზე დაკვირვების ტურების განვითარება,	თუ ეროვნული პარკი გაითვალისწინებს საკუთარი სერვისების და საგანმანათლებლო აქტივობების სამომავლოდ შეთავაზებას, საჭირო გახდება რეინჯერების ტრენინგი	0	საშუალო	APA ადმინის ტრაცია /ილიაუ

მიკროდ ესტინაც ია სტეფანწ მინდა ყაზბეგი	GPS კოორდინატ ები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფრას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარა უდო საინვე სტიცი ო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორცი ელება ზე პასუხის მგებლო ბა
				როგორც დტ-ზე შემოსავლის გენერირების სერვისების შექმნა				ნთან თანამშრ ომლობა
სულ						220'70 0		
II) დამხმარ ე ზონის ინვესტი ცია								
სათავგა დასავლ ო აქტივობ ები/ბი ლიკები	469608.24 m E 4721583.31 m N	არსებული აუზი გაზაფხულ ზე, მაგრამ გარშემო პირობები არ არის მოწყობილ ი	9	საცურაო აუზის, როგორც ეკოტურისტული ადგილის მოწყობა (ფანშეტი)	აღჭურვა ხის ქოხებით, საპიკნიკე ადგილით, ტულეტით, ბავშვთა სათამაშო მოედნით (ხე/ ადგილობრივი მასალა). საჭიროა დამატებითი აქტივობები ოჯახებისთვის. სავარაუდო თანხა: ავტოსადგომის მოწყობა 5000 ევრო. ტულეტები 10000 ევრო; სათამაშო მოედანი 7500 ევრო, შესვლის საფასურის ჯიხური 5000 ევრო, გამოსაცვლელი ოთახები 10000 ევრო, საპიკნიკე ადგილები 10000 ევრო. კონსესიით ფუნქციონირება მუნიციპალიტეტის ან მეგობართა ასოციაციის მიერ	47'500	მაღალი, 3 ქულა	კერძო სექტორ ი
	tbd	არ არის	10	მთის	ბილიკები განსაკუთრებით უნდა მომზადდეს	30000	საშალო, 2	კერძო

მიკროდ ესტინაც ია სტეფანწ მინდა ყაზბეგი	GPS კოორდინატ ები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფროას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარა უდო საინვე სტიცი ო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორცი ელება ზე პასუხის მგებლო ბა
	(შესაძლო ტერიტორი ის სიდიდეზეა დამოკიდებ ული)			ველოსიპედების ფრისტაილ ბილიკის განვითარება პანშეტში	ტრიუკების/ თავისუფალი სტილის (ფრისტაილ) ველო ტურებისთვის, ბილიკზე ხტუნაობის ელემენტებით, ჩქარი მოსახვევით, ბორცვებით სხვ. ორიენტირება ბავშვებზე/ახალგაზრდებზე, მაგრამ ასევე შესაძლოა მოზრდილების მონაკვეთებიც იყოს, რაც საერთაშორისო ღონისძიებების მასპინძლობის საშუალებებს მოგვცემს. საჭიროებს მნიშვნელოვან ტერიტორიულ/მიწის სამუშაოებს. ფასი დამოკიდებულია ზომაზე. მცირე ზომის ბილიკი შესაძლოა 30'000 ევროზე ნაკლები. საერთაშორისო ღონისძიებების ბილიკი: 200'000 ევრო და მეტი.		ქულა	სექტორ ი
	tbd (შესაძლო ტერიტორი ის სიდიდეზეა დამოკიდებ ული)	არ არის, რუმსის სასტუმრო ს უკან ტყე გამოყენებ ულია, სხვა მუნიციპა ლიტეტის ტერიტორ	11	მოტოციკლეტების და კვადროცილების ბილიკების განვითარება	მოტორიანი აქტივობების ინფრასტრუქტურა უნდა მოეწყოს მომორებულ ადგილებზე სხვა ვიზიტორები რომ არ შეწუხდნენ (ხმაური, ჰაერის დაბინძურება); ასეთი აქტივობების რეგულაციები ყაზბეგის მთელ ტერიტორიაზე უნდა განხორციელდეს. ხარჯი: დამოკიდებულია მიწაზე სამუშაოების სიდიდეზე. უხეში გათვლით 50-100'000 ევრო	100000	მაღალი, 1 ქულა	კერძო სექტორ ი, APA ადგილე ბის შესარჩევ ად რომ არ აისახოს

მიკროდ ესტინაც ია სტეფანწ მინდა ყაზბეგი	GPS კოორდინატ ები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფრას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარა უდო საინვე სტიცი ო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორცი ელება ზე პასუხის მგებლო ბა
		ია და ეროვნული პარკის ტერიტორ იაც						უარყიფ ითად ეროვუ ლ პარკზე
ლამის გათევა	სტეფანწმინ და	ბევრი გესთჰაუზ ი, 1 კომფორტ ული სასტუმრო, საშუალო- კლასის სასტუმრო ების ნაკლებობა	12	სტეფანწმინდაში საშუალო ზომის სასტუმროების განვითარება	კერძო სექტორი /ინვესტორი; ტუროპერატორების მხრიდან ზომის, დიდ კომფორტულ და საოჯახო სასტუმროს შორის ფასების განსხვავებას, ჯგუფების ტევადობის განსაზღვრას და კერძო ინვესტიციებს მოითხოვს	არ არის შეფასე ბული	საშუალო, 1 ქულა	კერძო სექტორ ი
	tbd (შესაძლო ტერიტორიი ს სიდიდეზეა დამოკიდებ ული)	ტერიტორ ია გამოიყენებ ა საკემპინგო დ	13	ყველა საჭირო ობიექტით საკარვე ადგილის მოწყობა	ადგილი განისაზღვრება, ყველა ობიექტი / კოტეჯები, კოტეჯების გარეშე 15000 ევრო, დამატებით 5 კოტეჯი 7000 ევრო /თითო	50000	საშუალო, 1 ქულა	კერძო სექტორ ი

მიკროდესტინაცია სტეფანწმინდა ყაზბეგი	GPS კოორდინატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხის მგებლობა
სულ (დამხმარე ზონა)						227500		

7.

მიკროდესტინაცია სტეფანწმინდა: თერგის ხეობა	GPS კოორდინატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
1) დტს-ს ინვესტიცია							მაღალი-საშუალო-დაბალი = ავტორის შეფასება / ქულები და ფერები =დაინტერესებულ მხარეთა	

მიკროდესტინაცია სტეფანწმინდა: თერგის ხეობა	GPS კოორდინატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქ ტი/ინფრ ასტრუქტ ურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციე ლების პრიორიტე ტულობა	განხორციე ლებაზე პასუხისმგე ბლობა
							შეფასება	
ბილიკები	საბერწე: 463772.69 m E 4723234.7 9 m N	ძველი ბილიკი არა მარკირებ ულია	1	საბერწეს ბილიკისა და გეგრეთის წრიული ბილიკის განვითარება და მონიშვნა	არშა - საბრწე - წმ. სამება - გერგეთი, 1-2 დღიანი წრიული ბილიკი, არშიდან ლაშქრობა ჩანჩქერის გავლით (არა თოთი), და არშის ციხე, საბერწეს უღელტეხილამდე, იქიდან წმინდა სამებაზე და გერგეთში ჩასვლა, 15 კმ	3'400	მაღალი, 3 ქულა	APA /ადმინისტ რაცია, მეგობართა ასოციაციას თან თანამშრომ ლობა
	გადასახე დი ადგილი: 464323.89 m E 4713551.7 7 m N		2	სიონიდან სახიზნარამდე შემოვლითი (წრიული) ბილიკი	ახალი: ქაბარჯინა/ სახიზნარი (ბილიკი); იწყება სიონის ეკლესიიდან, იხ. დანართში. რუკა, დაახლ. 8კმ / 200 ევრო/კმ.	1'600	მაღალი, 6 ქულა	APA /ადმინისტ რაცია, მეგობართა ასოციაციას თან თანამშრომ ლობა
	n.a.		3	კობამდე სალაშქრო და მთის ველოსიპედების ბილიკის განვითარება	ახალი: სახიზნარის კლდის ბუნების ძეგლი/ სავარაუდო ხარჯი ნაჩვენებია კობის განყოფილებაში	იხილე თ კობის მონაკვე თი	საშუალო	APA /ადმინისტ რაცია, მეგობართა ასოციაციას თან თანამშრომ

მიკროდესტინაცია სტეფანწმინდა: თერგის ხეობა	GPS კოორდინატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქ ტი/ინფრ ასტრუქტ ურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციე ლების პრიორიტე ტულობა	განხორციე ლებაზე პასუხისმგე ბლობა
								ლობა
სულ						5'000		
II)დამხმარე ზონის ინვესტიცია								
არშის სათავგადასა ვლო კომპლექსი	466965.69 m E 4719843.1 9 m N	არ არის	4	აუზისა და საპიკნიკე ადგილის მოწყობა არშის ჩანჩქერთან	არშის ჩანჩქერი და მცირე ნაპრალო საპიკნიკო ადგილისთვის /ბუნებრივი აუზისთვის და ზოგიერთი კლდის გამოყენება საცოცად იდეალურია ბავშვებისთვის. ადგილი ფრთხილად უნდა მოეწყოს ბუნებრივი იერსახის შესანარჩუნებლად. 3 აუზი, 3 საპიკნიკე ადგილი, ბილიკების გაუმჯობესება, კლდის აღჭურვა	25'000	მაღალი, 3 ქულა	APA /ადმინისტ რაცია, მეგობართა ასოციაციას თან თანამშრომ ლობა
	467170.75 m E 4719419.0 7 m N	არ არის	5	არშის ჩანჩქერთან სათავგადასავლო ბანაკის მოწყობა	საკარვე ადგილის მოწყობა, ავტოსადგომი, საოჯახო სასტუმრო და კოტეჯი არშის ჩანჩქერთან, საბერწეზე საღამო ბილიკზე	200'000	მაღალი, 2 ქულა	კერძო სექტორი/მ ეგობართა ასოციაცია
	466619.78 m E 4720019.2 8 m N	არ არის	6	არშის ზედა ჩანჩქერთან ვიაფერატას მოწყობა	ვია ფერატა შესაძლოა, მოეწყოს არშის ზემო ჩანჩქერთან (ტრავერსები ჩანჩქერის უკან), ან არშის ციხის კედლებზე (ალტერნატივა). აღჭურვილობის ქირავნობა არშის სათავგადასავლო ცენტრში	150'000	საშუალო, 1 ქულა	APA /ადმინისტ რაცია, მეგობართა ასოციაციას

მიკროდესტინაცია სტეფანწმინდა: თერგის ხეობა	GPS კოორდინატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
								თან თანამშრომლობა
	468037.23 m E 4719980.1 2 m N	არ არის	7	არშის კლდეზე ცოცვის ადგილის დაფინანსების გაზრდა	არშის საცოც ადგილს აქვს საინტერესო ტრასები, რამდენიმე პუნქტიანი (multi- pitch routes) ბილიკის გაგრძელება ადგილს უფრო მიმზიდველს გახდის არშის/სიონის ვიზიტორთათვის. 5000-10000 ევრო რეალური ბიუჯეტია რამდენიმე მარშრუტისთვის	10'000	მაღალი, 4 ქულა	კერძო სექტორი /,მეგობართა ასოციაცია
			8	მეგობართა ასოციაციის საკარვე ადგილი და კოტეჯი	საკემპინგე ადგილის მოწყობა, ავტოსადგომი, საოჯახო სასტუმრო და კოტეჯი მეგობართა ასოციაციის ტერიტორიაზე ბექფექტების ღამის გასათევის მოსაწყობად.	100'000	მაღალი, 3 ქულა	მეგობართა ასოციაცია
	465230.67 m E 4717472.5 9 m N	არ არის	9	ზიპლაინის მოწყობა თერგის კანიონზე მეგობართა ასოციაციისთვის	ზიპლაინი / მექანიკური საბაგირო კანიონზე გაზრდის მეგობართა ასოციაციის საკარვე ადგილის მიზიდულობას და მიღწევადობას არამოტორიზებული ვიზიტორებისთვის, სხვა შემთხვევაში ნეპალური ხიდია ალტერნატივა.	50'000	საშუალო, 6 ქულა	მეგობართა ასოციაცია
	465222.50 m E 4717415.1	არ არის	10	ვიაფერატას მოწყობა თერგის კანიონზე	მდინარე თერგზე კანიონის კედლები საინტერესოა ვია ფერატას მოსაწყობად რამდენიმე საკაბელო ხიდებით,	100'000	საშუალო, 5 ქულა	მეგობართა ასოციაცია

მიკროდესტინაცია სტეფანწმინდა: თერგის ხეობა	GPS კოორდინატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქტი/ინფრ ასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
	1 m N			მეგობართა ასოციაციასთან (ტახეთი)	ზიპლაინით და კედლის ტრავერსებით. მეგობართა ასოციაციის საოჯახო სასტუმროებისა და საკემპინგე ადგილის მიზიდულობის გაზრდა.			
	465192.53 m E 4717016.5 0 m N	არ არის	11	წყალჯომარდობის ტურების განვითარება თერგის მდინარეზე გორისციხის კანიონის გავლით	წყალჯომარდობის ტურების დაწყება შესაძლებელია თერგის მდინარის გადმკვეთი გამოუყენებელი მილსადენიდან (დაბრკოლება, რომელიც უნდა მოიხსნას, თუ დაიწყოს ზემოთ) და დაშვება დაბლა სნოსწყლისა და თერგის შენაკადამდე. დაახლოებით 8-10 კმ. ნახევარი გზა არის გორისციხის კანიონი (ტარხეთი) ბოლოს 1.5 მ ჩანჩქერით (ყველაზე რთული გადასასვლელი, Cl. 4), შემდეგ მდინარეზე გადასვლა მარტივია. მდინარის საუკეთესო დონე უნდა შემოწმდეს. კერძო სექტორის აქტივობა. მდინარეზე ჩასასვლელი უნდა გაუმჯობესდეს, მცირე რაფტინგის ბაზის ინვესტიცია.	50'000	მაღალი, 10 ქულა	კერძო სექტორი /,მეგობართ ა ასოციაცია
ლამის გათევა	სიონი, არშა, გარბანი		12	საოჯახო სასტუმრო- სახლებისა და საშუალო კლასის სასტუმროების	სასტუმრო სახლების მოწყობა სიონსა და არშაში წარმატებული იქნება, თუ მიკროდესტინაციის ზოგადი მიმზიდველობა გაუმჯობესდება, მაგ. სათავგადასავლო ტურიზმი/ საოჯახო	n.a.	საშუალო, 6 ქულა	კერძო სექტორი

მიკროდესტინაცია სტეფანწმინდა: თერგის ხეობა	GPS კოორდინატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
				განვითარება სიონში/არშაში	ტურიზმი. (სხვა შემთხვევაში ხალხი ამჯობინებს სტეფანწმინდაში დარჩენას).			
	465863.76 m E 4715962.4 2 m N	ძველი საკურორტო ტიპის შენობა	13	კომფორტული ეკო- კურორტის განვითარების ხელშეწყობა სიონში (ყაბარჯინას ხეობის დასაწყისში)	ადგილმდებარეობა განისაზღვრება, დამოკიდებულია ძველი კურორტის ტერიტორიისა და აქტივობების შესაძლებლობებზე 465907.00 m E 4716185.00 m N. თანხა სტანდარტზეა დამოკიდებული. 5-10 მლნ. ევრო თანამედროვე კომფორტული კურორტისთვის.	n.a.	საშუალო, 4 ქულა	კერძო სექტორი
			14	წვიმიან ამინდში გასართობი აქტივობების განვითარება	ეს შესაძლოა იყოს დახურულ დარბაზში ცოცვა, საცურაო აუზი, კინო, თანამედროვე ბარი და ა.შ. არ არის ხარჯთაღრიცხვა.	n.a.	საშუალო, 2 ქულა	კერძო სექტორი
სულ (დამხმარე ზონა)						685'000		

მიკროდესტინაცია : დარიალის ხეობა და ხდე	GPS კოორდინატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
I) დტს-ს ინვესტიცია							მაღალი-საშუალო-დაბალი = ავტორის შეფასება / ქულები და ფერები =დაინტერესებულ მხარეთა შეფასება	
საპიკნიკე ინფრასტრუქტურა	468897.84 m E 4728063.57 m N	საპიკნიკე მაგიდები ცუდ მდგომარეობაშია	1	საპიკნიკე ადგილის მოწყობა, ნარჩენების ურნებითა და ტუალეტებით	გველეთის ჩანჩქერთან საპიკნიკე ადგილის მოწყობა ტუალეტების ჩათვლით	10'000	მაღალი, 3 ქულა	APA / ადმინისტრაცია
ბილიკები (გველეთი)	1.)468763.03 mE 4727797.02 m N 2.)468409.78 mE 4728128.68 m N	არსებული ბილიკები გველეთის ჩანჩქერთან	2	გველეთის ჩანჩქერის 2 ბილიკზე ნიშნულებისა და გზის მაჩვენებლების განახლება	გზის მანიშნებლები უნდა დაიწყოს დარიალის ხეობის გზის გადასახვევიდან. დამატებით გველეთის ჩანჩქერის ბილიკები, გველეთის ტბასთან და დევდორაკის მყინვართან უნდა მოეწყოს და მოინიშნოს. სულ 5კმ 200 ევრო/კმ	1'000	მაღალი, 2 ქულა	APA / ადმინისტრაცია

მიკროდესტინაცია : დარიალის ხეობა და ხდე	GPS კოორდინატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
კლდეზე ცოცვა / ალპინიზმი	pot: 469178.25 m E 4729539.44 m N	არ არის მოწყობილი და მონიშნული	3	კლდეზე საცოცი ბილიკების მოწყობა	"დიდ კლდეებზე" გველეთის ჩანჩქერთან და ტბასთან ახლოს რამდენიმე საფეხურიანი კლდეზე საცოცი ბილიკის (Multi Pitch Routes) მოწყობა, ორი ბილიკით დაწყება, კედლის სამაგრებით აღჭურვა. დეტალური გაანგარიშება უნდა იყოს გათვალისწინებული.	5'000	დაბალი, 2 ქულა	APA /ადმინისტრ. მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაციასთან თანამშრომლობა
	469178.25 m E 4729539.44 m N	პატარა ადგილი გზასთან ახლოს	4	გველეთთან კლდეზე ცოცვის ადგილის მოწყობა	ზუსტი ადგილმდებარეობის შერჩევა არშის მეკლდეურებთან თანამშრომლობით: arshaclimbing@gmail.com და მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაციასთან. მინიმუმ 10 სხვადასხვა სირთულის ბილიკის მოწყობა და აღჭურვა. ძირითადად 5/6 დონის, ზოგი უფრო რთული 7/8 საფეხურის.	10'000	საშუალო, 1 ქულა	APA /ადმინისტრ. მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაციასთან თანამშრომლობა
		ძველი ბილიკი ყაზბეგის მთაზე	5	ალტერნატიული ასასვლელის მოწყობა ყაზბეგის მთაზე (დევდორაკი)	ყაზბეგის მთაზე დევდორაკის მყინვარის გავლით ალპინისტური მარშრუტის მოწყობა (მონიშვნა/	10'000	საშუალო, 2 ქულა	APA /ადმინისტრ. მთის მოლაშქრე

მიკროდესტინაცია : დარიალის ხეობა და ხდე	GPS კოორდინატები(UT M 38T)	არსებული პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
					უსაფრთხოება) საქართველოს მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაციასთან. დაახლ. 15 კმ, დამატებით მთის ქოხის კონტინერი შესაძლოა დამონტაჟდეს (ვერტმფრენით ტრანსპორტირება)			ე გიდების ასოციაციასთან თანამშრომლობა
□	469219.27 m E 4728108.20 m N	არ არის	6	ვია ფერატას მოწყობა	ვია ფერატა შესაძლოა მოეწყოს გველეთის ჩანჩქერთან (ადგილმდებარეობა უნდა განისაზღვროს არშის მეკლედეურებთან (arshaclimbing@gmail.com) და მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაციასთან ერთად.	100'000	დაბალი	APA /ადმინისტრ. მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაციასთან თანამშრომლობა
ბილიკი (ხდე)		არსებული ბილიკი ხდის ხეობის გავლით/საჭიროებს ნებართვას	7	ხდის ხეობის ბილიკის ნიშნულებისა და საგზაო მანიშნებლების მონტაჟი	ხდის ბილიკის მონიშვნა მოიცავს ჯუთის ბილიკის გადაკვეთასაც. რეგისტრაცია და შესვლის ნებართვა უნდა გაცივს ვიზიტორთა ცენტრში (როგორც ეს ვაშლოვანის ეროვნულ პარკშია), შესვლის თანხა 10-15	5'000	მაღალი, 3 ქულა	APA /ადმინისტრაცია

მიკროდესტინაცია : დარიალის ხეობა და ხდე	GPS კოორდინატები(UT M 38T)	არსებული პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
					ლარი, გზის მანიშნებლები, ფერებით მონიშვნა, 2-3 საინფორმაციო დაფა, 25კმ, 200 ევრო/კმ			
ლამის გათევა		საკარვე ადგილი	8	ყუროს ბაზაზე საკარვე ადგილის მოწყობა	ჯუთის და ყუროს მწვერვალის ბილიკების გადაკვეთაზე საკემპინგე ბაზის მოწყობა (ყურის საბაზო საკარვე ადგილი)	10'000	მაღალი	APA / ადმინისტრაცია
		არ არის	9	ყურის საკემპინგე ბაზაზე ვიზიტორთა თავშესაფრის / მთის ქოხის მოწყობა	მთის ქოხის მოწყობა როგორც ხდის ხეობაში როგორც ყუროს საბაზო კემპინგი / ჯუთას გადაკვეთაზე (პოტენციური კონსესიონერის მიერ ოპერირებული)	35'000	საშუალო	APA / ადმინისტრაცია
სულ						186'000		
II)დამხმარე ზონის ინვესტიცია			10	გველეთის ტბაზე საკემპინგე ადგილი	უნდა შეირჩეს ადგილმდებარეობა, პოტენციური ადგილია დევდორაკის ბილიკზე ასვლელთან, ასევე საინტერესოა ფრინველებზე დამკვირვებელთათვის, მისი გრძელვადიანი ფუნქციონირება	10'000	დაბალი, 3 ქულა	მაცხოვრებლების ინვესტიცია

მიკროდესტინაცია : დარიალის ხეობა და ხდე	GPS კოორდინატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
					დამოკიდებულია ვიზიტორთა რიცხვზე (შესაბამისია ბექფექტებისთვის/ცდოს თემის ლიდერის მიერ შემოთავაზებული საკემპინგე ადგილი არ არის მიზანშეწონილი			
სულ						10'000		

9.

მიკროდესტინაცია : სნოს ხეობა და ჭაუხები	GPS კოორდინატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტი/ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა
I) დტს-ს ინვესტიცია							მაღალი-საშუალო - დაბალი = ავტორის	

მიკრო დესტ ინაცი ა : სნოს ხეობა და ჭაუხე ბი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფროას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორციელ ებაზე პასუხისმგებ ლობა
							შეფასება / ქულები და ფერები =დაინტე რესებულ მხარეთა შეფასება	
ჩასვლ ა / ტრანს პორტ ი	ჯუთა	კერძო ტაქსების მომსახურე ბა სტეფანწმი ნდიდან / ვიზიტორ თათვის რთული საორგანიზ აციო	1	რეგულარული სატრანსპორტო სისტემის განვითარება სტეფანწმინდასა და ჯუთას შორის	სტეფანწმინდაში ვიზიტორთა ცენტრში რეზერვაციის მოწყობა, PPP: დაჯავშნა ვიზიტორთა ცენტრში საკომისიოს გარეშე, ფუნქციონირება კერძო სექტორის მიერ	დამატე ბითი ხარჯის გარეშე	მაღალი, 3 ქულა	APA/ადმინის ტრაცია კერძო სექტორთან თანამშრომლ ობა
ბილი კი	ჯუთა- როშკა		2	დიდი კავკასიონის ბილიკის მონაკვეთის ჯუთა-როშკა	GCT-ის მარკეტინგი ვებ კამპანიის, ნიუსლეთერების, ფლაერების, სტატიების პრეს დოკუმენტაციის, სხვა	TJS მარკეტი ნგული	მაღალი, 1 ქულა	APA/ადმინ/ TJS

მიკრო დესტ ინაცი ა : სნოს ხეობა და ჭაუხე ბი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფროას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორციელ ებაზე პასუხისმგებ ლობა
				პრომოუშენი (GCT)	ინტერნეტ წყაროებზე ბმულების მეშვეობით	სტრატე გია		
	ართხმო	არამარკირ ებული ბილიკი	3	ართხმოს ხეობაში ბილიკის განვითარება (და იქიდან ხადას ხეობაში /გუდანის)	სოფელი ართხმო ესაზღვრება სნოს, სამანქანო გზას სჭირდება 20 წთ. დამატებით 30 წთ. ფეხით სიარული, ალტერნატიული სამთო ველოსიპედების ბილიკი შესაძლოა მოეწყოს. ხანგრძლივი სალაშქრე ბილიკები ხეობაში. მიმართულება უნდა განისაზღვროს, ხადას ხეობის გადაკვეთით (გუდაურის ქვემოთ) შესაძლოა, 40 კმ გუდანისკენ/ 9კმ სნოდან ართხმოსკენ	8'000	დაბალი, 3 ქულა	APA/ადმინის ტრაცია
	სნო	470968.55 m E 4716345.23 m N	4	ჩიტებზე დაკვირვების ბილიკის განვითარება /Seabuckthorn jungle და სნო ახალციხის ტბები	ბილიკი მრავალი პუნქტებით, 5-მდე დასაკვირვებელი ქოხი/სამალავი (განსაკუთრებით პატარა ტბებთან, ჭაობიან არეალზე)	5'000	საშუალო, 3 ქულა	APA/ადმინის ტრაცია ილიაუნთან თანამშრომლ ობა
ჭაუხი ს საბაზ ო კემპინ	481193.4 7 m E 4711370. 53 m N		5	ჭაუხის საბაზისო ბანაკისთვის ეკოტურისტული კონცეფციის განვითარება (ბანაკის	შესაფერისი საკემპინგე ადგილის მოწყობა ჭაუხის საბაზო ბანაკთან ეკოტურალეტების ნარჩენების მართვის სისტემის გათვალისწინებით	20'000	მაღალი, 1 ქულა	APA/ადმინის ტრაცია კერძო სექტორთან თანამშრომლ

მიკრო დესტ ინაცი ა: სნოს ხეობა და ჭაუხე ბი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფროას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორციელ ებაზე პასუხისმგებ ლობა
გი /საკარ ვე ადგი ლი				ინფრასტრუქტურის ჩათვლით) ზეთას ბანაკთან და მეხუთე სეზონთან თანამშრომლობით				ობა
	5thS: 479754.2 1mE 4713654. 70mN Zeta: 479331.8 9mE 4713847. 59 m N	არსებული მთის ქოხი ზეთას ბანაკში და მეხუთე სეზონზე	6	ეკო-ტურიზმის კონცეფციით ჭაუხის, როგორც მსოფლიო კლასის ალპინისტური დესტინაციის, პრომოუშენი	მარკეტინგული კამპანია სასტუმრო სახლებისთვის და საკემპინგე ადგილებისთვის, ინტერნეტით, ფლაერებით, კერძო სექტორთან თანამშრომლობით	5'000	საშუალო	APA/ადმინ/ TJS
	481193.4 7 m E 4711370. 53 m N		7	ლონისძიებების მოწყობა	შეჯიბრებების მოწყობა მაგ. რედბულის გამოწვევა (კერძო სექტორთან თანამშრომლობით), ცნობილ ალპინისტებთან ვიდეო ლონისძიებები	10'000	საშუალო	APA/ადმინის ტრაცია კერძო სექტორთან თანამშრომლ ობა
სულ						48'000		

მიკრო დესტ ინაცი ა : სნოს ხეობა და ჭაუხე ბი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფროას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორციელ ებაზე პასუხისმგებ ლობა
დტს-ს ინვეს ტიცია								
II) დამხმ არე ზონის ინვეს ტიცია								
აქტივ ობები	სტეფანწ მინდა და სნო		8	მთის ველოსიპედების ბილიკის მოწყობა სტეფანწმინდასა და სნოს შორის	სტეფანწმინდასა და სნოს შორის ბილიკი (კარკუჩის ზემოთ) არ უნდა გაგრძელდეს მთავარი გზის გასწვრივ, არამედ არამთავარ გზაზე (უმჯობესია) ბილიკები მხოლოდ მთის ველოსიპედებისთვის და ზაფხულში არა მტვრიან გზაზე. გზის ბოლო მონაკვეთზე მთავარ გზას ვერ ავუვლით (აღმართზე) 15 კმ მთის ველოსიპედების ბილიკი უნდა მოინიშნოს გზის მაჩვენებლებით და ბილიკის ნიშნულებით, ნაწილობრივ უნდა გაიწმინდოს	3'000	საშუალო, 6 ქულა	მუნიციპალი ტეტი

მიკრო დესტ ინაცი ა : სნოს ხეობა და ჭაუხე ბი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფროას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორციელ ებაზე პასუხისმგებ ლობა
	469353.5 8 m E 4718289. 77 m N		9	კერძო სექტორის ინიციატივების მხარდაჭერა (სათევზაო ბანაკი, სასტუმრო სახლების მომსახურების განვითარება, როგორც არის ჩიტებზე დაკვირვება, საცხენოსნო ტურები სხვ.)	მრავალი კერძო ინიციატივაა დაინტერესებული მხარდაჭერის მისაღებად მაგ. სათევზაო რეკრეაციულ ადგილს აჩხოტში ნამდვილად დიდი პოტენციალი აქვს კოტეჯების / სასტუმრო სახლის ასაშენებლად. FPA- ისთვის პოტენციური მონაწილე (10000 ევრო)	10'000	საშუალო, 2 ქულა	მუნიციპალი ტეტი / კერძო სექტორი
ლამის გათევ ა	სნო		10	სტეფანწმინდასთან ახლოს მდებარე სნოს ხეობის, როგორც სალაშქრო საოჯახო დესტინაციის, განვითარება სტეფანწმინდასთან. საოჯახო სასტუმროების მხარდაჭერა /FPA	აქტივობებს შესაძლოა ხელი შეეწყოს FPA-ს კონკურსით ან სხვა ფონდებით, 10000 ევრო FPA კონკურსი, დამატებით ადგილობრივების კონტრიბუციის მობილიზაცია	10'000	საშუალო, 3 ქულა	კერძო სექტორი
ნაგვის მართვ ა და სანიტ	ჯუთა		11	კერძო/თემის ინიციატივების მხარდაჭერა (კანალიზაციის	აქტივობებს შესაძლოა, ხელი შეეწყოს FPA -ს კონკურსით ან სხვა ფონდებით, 10000 ევრო FPA კონკურსი, დამატებით ადგილობრივების კონტრიბუციის	10'000	მაღალი, 1 ქულა	კერძო სექტორი

მიკრო დესტ ინაცი ა : სნოს ხეობა და ჭაუხე ბი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებული პროდუქტ ი/ინფროას ტრუქტურ ა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორცი ელების პრიორიტ ეტულობ ა	განხორციელ ებაზე პასუხისმგებ ლობა
არია				სისტემის მოწყობა, ნარჩენების მართვის, გატანის კამპანიები)	მობილიზაცია			
სულ დამხმა რე ზონა						33'000		

მიკროდე სტინაცია კობი და თრუსო	GPS კოორდინ ატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორციელე ბის პრიორიტეტუ ლობა	განხორციელე ბაზე პასუხისმგებ ლობა
1) დტს-ს ინვესტი ცია							მაღალი- საშუალო- დაბალი = ავტორის შეფასება / ქულები და ფერები =დაინტერესებუ ლ მხარეთა შეფასება	
ინფორმ აცია/ დაცვა	452981.37 m E 4714720.5 0 m N	ტრავერტ ინებთან არსებულ ი საპიკნიკე ადგილი და საფეხმავ ლო ხიდი 452975.85 m E 4714806.3 3 m N	1	გზის მაჩვენებლებისა და საინფორმაციო დაფების მონტაჟი თრუსოს ტრავერტინებთან	ტრავერტინების დაცვა და მის შესახებ ცნობიერების გაზრდა (თრუსო და ჯვარი), ზედა ტრავერტინების დატოვება მიუწვდომლად, შემოღობვა (ავტომობილებით მისვლის აკრძალვა, არსებული პრაქტიკა) 5 დაფა, 1000 ევრო, შემოღობვა 5000 ევრო	10'000	მაღალი, 5 ქულა	APA / ადმინისტრაცია
ბილიკე ბი	სხვადასხ ვა ადგილას	არსებულ ი გზები / ბილიკებ	2	თრუსოს ხეობაში გეოლოგიური ბილიკის	სავარაუდოდ, 10 საინფორმაციო დაფის დამონტაჟება (გეოლოგიური თვალსაზრისით სპეციალურ ადგილებზე,	15'000	საშუალო, 4 ქულა	APA / ადმინისტრაცია

მიკროდე სტინაცია კობი და თრუსო	GPS კოორდინ ატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორციელე ბის პრიორიტეტუ ლობა	განხორციელე ბაზე პასუხისმგებ ლობა
		ი		განვითარება	ადგილი უნდა განისაზღვროს) საცხენოსნო, სამთო და ჯიპ ტურებისთვის, სარეკლამო ფლაერის მომზადება 1000 ევრო / ერთი დაფა დიზაინისა და კონსტრუქციის ჩათვლით, 1500 ევრო ფლაერი ღირებულება. წრიული ბილიკის მონიშვნა ჯიპ ტურებისთვის: 3500 ევრო (კანიონის ზემოთ ძველი ბილიკის გზა, კანიონის გავლით უკან დასაბრუნებელი გზა)			
	უხათის, ყაბარჯან ას მწვერვალის გავლით / სიონზე გადასახედი ადგილი		3	სახიზნარამდე ბილიკის გაყვანა და მონიშვნა (სიონთან დაკავშირება)	კობიდან სიონამდე ბილიკის ნიშნულებისა და გზის მანიშნებლების მონტაჟი / დაახლ. 14კმ, სახიზნარის ხედით, ქაბარჯინას მწვერვალთან, როგორც ერთ-ერთი ვარიანტი 200 ევრო/კმ	2'800	მაღალი, 3 ქულა	APA / ადმინისტრაცია
	n.a.	არსებულ ბილიკები, არა თანმიმდ	4	სუატისის და მნას ხეობებში სალაშქრო ბილიკების მოწყობა (მნიდან	ზემო ოქროყანიდან (თერგის ხიდი) მნამდე ბილიკის ნიშნულების და გზის მანიშნებლების მოწყობა და ქეთრისიდან/აბანო სუატისამდე (ნებართვის მოთხოვნა/ შემოსავლის შექმნა	10'000	მაღალი, 3 ქულა	APA / ადმინისტრაცია

მიკროდე სტინაცია კობი და თრუსო	GPS კოორდინ ატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორციელე ბის პრიორიტეტუ ლობა	განხორციელე ბაზე პასუხისმგებ ლობა
		ერული მარკირებ ა		მეტეოს სადგურამდე /საბერწეზე პოტენციური დაკავშირება)	ნებართვებზე, სუატისის 12.5კმ მყინვარამდე (იგივე გზით უკან დაბრუნება), მნა 11.5 კმ მყინვარამდე (იგივე გზით უკან დაბრუნება) , "ვულკანი" წრიული ბილიკი ზემო ოქროყანიდან და უკან 25 კმ (9კმ ყბამდე ქვემოთ მწ. შერხოტა, დამატებით 2კმ. შერხოტას ვულკანის მწვერვალამდე (3525 მ), უკან დაბრუნება სოფ.მნით დამატებით 14 კმ (სულ, სავარაუდოდ, 50 კმ. ბილიკი სუატისში და მნაში), ზვიად ბეგლარიშვილთან დაზუსტება (ჯეოლენდი)			
ლამისგა თევა	უნდა განისაზღ ვროს		5	მთის ქოხის მოწყობა მნაში და სუატისის ხეობაში	ზუსტი ადგილმდებარეობა უნდა განისაზღვროს, მიწვდომადია ერთ დღიანი ტურისას, (სადაც დასაღევი წყალია ხელმისაწვდომია) 35000 ევრო ერთი ქოხისთვის	70'000	საშუალო, 2 ქულა	APA / ადმინისტრაცია
	447834.35 m E 4710193.7 5 m N		6	ყელის ტბის ბილიკის და საბანაკე ადგილის მოწყობა / მთის ქოხი (სადამდეც დასაშვებია)	ამჟამინდელი ინფორმაციით შესაძლებელია პირველ ორ ტბაზე მიღწევა თრუსოს ხეობიდან. ბილიკი უნდა მოინიშნოს და გზის ნიშნულები მოეწყოს (ნებართვაზე არის მოთხოვნა. თუ პოლიტიკური სიტუაცია მომავალში დარეგულერდება, ყელის პლატო	50'000	დაბალი, 2 ქულა	APA / ადმინისტრაცია

მიკროდე სტინაცია კობი და თრუსო	GPS კოორდინ ატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორციელე ბის პრიორიტეტუ ლობა	განხორციელე ბაზე პასუხისმგებ ლობა
					საინტერესო ადგილია სალაშქროდ)			
II)დამზა რე ზონის ინვესტი ცია								
	459896.67 m E 4711816.3 8 m N	არსებობს ჰელისკი	7	კობის არეალზე სკიტურებისა და თოვლის ფეხსაცმელების ტურის სახეობების განვითარება	რუკაზე დატანა და ბროშურების გამოცემა მოკლე და გრძელი სკიტურის მარშრუტებისთვის.თოვლის ფეხსაცმელების ტურები საინტერესოა ქაბარჯანისკენ, სიონში, სკიტურები ჯვრის უღელტეხილისკენ. ბროშურების დიზაინი და ბეჭდვა მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაციასთან ერთად.	5'000	მაღალი	კერძო სექტორი
	460339.50 m E 4712394.7 8 m N	ჯერ არ არის აღჭურვი ლი	8	ალპინისტური ადგილების განვითარება ბაზალტის კლდეზე კობში და მნას ხეობის შესასვლელში.	ფინანსური ხელშეწყობა სულ მცირე 25 სხვადასხვა სირთულის მარშრუტის მოსაწყობად არშის ალპინისტურ კლუბთან მჭიდრო თანამშრომლობით arshaclimbing@gmail.com და მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაციასთან ერთად	10'000	მაღალი	მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაცია
	458089.89 m E 4710087.3	არ არის	9	გუდაურიდან მთის ველოსიპედების დაქანებული	გუდაურიდან დაქანებული ბილიკები ველოსიპედებისთვის. (სათავგადასავლო აქტივობა ზაფხულში მთის	25'000	დაბალი	მთის მოლაშქრე გიდების

მიკროდე სტინაცია კობი და თრუსო	GPS კოორდინ ატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორციელე ბის პრიორიტეტუ ლობა	განხორციელე ბაზე პასუხისმგებ ლობა
	8 m N			ფერდობების მოწყობა (ტრანსფერების ჩათვლით)	ველოსიპედისტებისთვის.) ტრანსფერით მომსახურება შემოსავლის მომტანი იქნება, რადგან იქ არ არის საბაგირო. მთის ველო ბილიკის მოწყობა მოიცავს ბილიკის ელემენტებს, როგორც არის სახტომები და სხვ.			ასოციაცია /კერძო სექტორი
	458859.73 m E 4711683.8 7 m N	მოხრეში ლი გზა არსებობს	10	თრუსოს ხეობაში მთის ველოსიპედების ბილიკის მოწყობა (მთის ველოსიპედების ქირავნობა კობში)	მთის ველოსიპედების ბილიკი თრუსოს ხეობაში სალაშქრო ბილიკების კარგი ალტერნატივაა და ბევრად მიმზიდველია აქტიური ვიზიტორებისთვის, ვიდრე ჯიპტურები. ველოსიპედების ქირავნობა კობში. კეტერისის შემდეგ შესაძლოა მწყემსების ნაგაზების საკითხი იყოს მოსაგვარებელი და ასევე შესვლაზე საჭირო იქნება ნებართვა. ინფრასტრუქტურის მოწყობა არ სჭირდება, 10 გზის მიმართულების მანიშნებელი. სავარაუდოდ 12 კმ ერთი გზა (იგივე გზა უკან დასაბრუნებლად)	2'000	საშუალო, 3 ქულა	მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაცია
	458089.89 m E 4710087.3 8 m N	სამელედ ან დაშვება ხშირად ხორციელ	11	სათხილამურო კურორტის მოწყობა კობში(საბაგიროები ს მოწყობა, რაც	სათხილამურო საბაგიროებისთვის კობის გუდაურთან დასაკავშირებლად დიდი ინვესტიციაა საჭირო. ქართველი და საერთაშორისო ექსპერტების მიერ ითვლება გუდაურის გაფართოება	?	მაღალი, 7 ქულა	კერძო სექტორი

მიკროდე სტინაცია კობი და თრუსო	GPS კოორდინ ატები(UT M 38T)	არსებულ ი პროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუ დო საინვეს ტიციო ხარჯი (ევროშ ი)	განხორციელე ბის პრიორიტეტუ ლობა	განხორციელე ბაზე პასუხისმგებ ლობა
		დება ტრანსფე რებით		დააკავშირებს გუდაურის სათხილამურო კურორტს (საძელეს საბაგირო)	(ჩრდილო ფერდობები გუდაურიტვის) და სათხილამურო სეზონის (ზამთრის ტურიზმი ყაზბეგში) გაზრდის ხელსაყრელ საშუალებად. კობი გახდება მიმზიდველი სასტუმროების კერძო ინვესტიციებისთვის. სათხილამურო საბაგირო 4.5 კმ დაქანება. 1200 მ სიმაღლეზე.			
	459896.67 m E 4711816.3 8 m N	არ არის	12	კობის, როგორც სათხილამურო და ალპინისტური კურორტის და თრუსოს ხეობის შესასვლელის მოწყობა	კურორტისთვის მინერალური წყლების პოტენციური გამოყენება / დამატებითი იდუა: გამაჯანსაღებელი კურორტი (Après Ski), საშუალო და კომფორტული სასტუმროები	?	საშუალო, 7 ქულა	კერძო სექტორი
სულ დამხმარ ე ზონის პროგრამ ა						42'000		

11. შერჩეული საინვესტიციო წინადადებები

11.1. საინვესტიციო წინადადება: არშის სამთო თაევგადასავალი

"სამთო- სათაევგადასავლოდარეკრეაციულიადგილოკოტეჯებით/სასტუმროსახ ლით"

არშის ჩანჩქერებზე ვია ფერატას, საცურაო აუზის, ბავშვებისთვის საცოცი კედლის მოწყობა

აღწერა/ დასაბუთება:

არშის ჩანჩქერის ტერიტორია შესაძლოა განვითარდეს როგორც სამთო სათაევგადასავლო /რეკრეაციული ეკო-ტურისტული პოტენციალის მქონე არეალი. ტერიტორია ყაზბეგის მთაზე ასასვლელი ბილიკის (საბერწეს გავლით) საწყისი პუნქტია, სადაც წარმოდენილია ორი ჩანჩქერი, შთამბეჭდავი კლდეები რაც შესაფერისია ვია ფერატას და ბავშვებისთვის კლდეზე საცოცი მარშრუტების მოსაწყობად. იქ არსებული, მინერალური წყაოთო შექმნილი პატარა აუზი (მაგალითი იხილეთ ქვემოთ) ვიზიტორთათვის ნამდვილი რეკრეაციული რესურსია. მის ირგვლივ შესაძლოა მოეწყოს მრავალი პატარა, მაგრამ თანამედროვე შალე / კოტეჯი. შესაძლოა ხეობის შესასვლელში არსებული შენობის გამოყენება ან ახლის აშენება სათაევგადასავლო ცენტრისთვის და სასტუმრო სახლისთვის. შენობის სტილი უნდა ითვალისწინებდეს ადგილობრივ მასალას და ბუნებრივ ასპექტებს (შერწყმულს ლანდშაფტთან). დიზაინი უნდა დაიგეგმოს დეტალურად, გაირკვეს მიწის მესაკუთრეობის სტატუსი. კერძო ინვესტიცია დაცული ტერიტორიების სააგენტოს/ეროვნული პარკის მაგივრად.

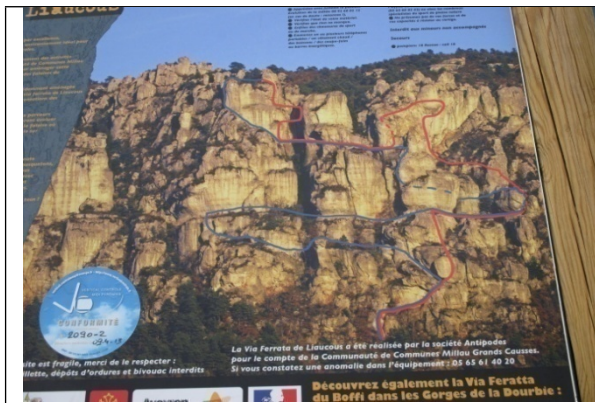
არშის მცირე ზომის ჩანჩქერი

პოტენციური აუზის არეალი

	
ზემო არშის ჩანჩქერი (ვია ფერატას და აუზის პოტენციური არეალი)	პოტენციური აუზი და საპიკნიკე ტერიტორია
	
კლდე ბავშვებისთვის (უნდა აღიჭურვოს საყრდენი სამაგრებით)	არშის ციხე (ვია ფერატას პოტენციალი)
	
პატარა გამოქვაბული ქვედა ჩანჩქერის შემდეგ	არშის ხეობის ხედი

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა /ვია ფერატას დიზაინის მაგალითი:

გზების რუკა

"ნეპალური" ხიდი

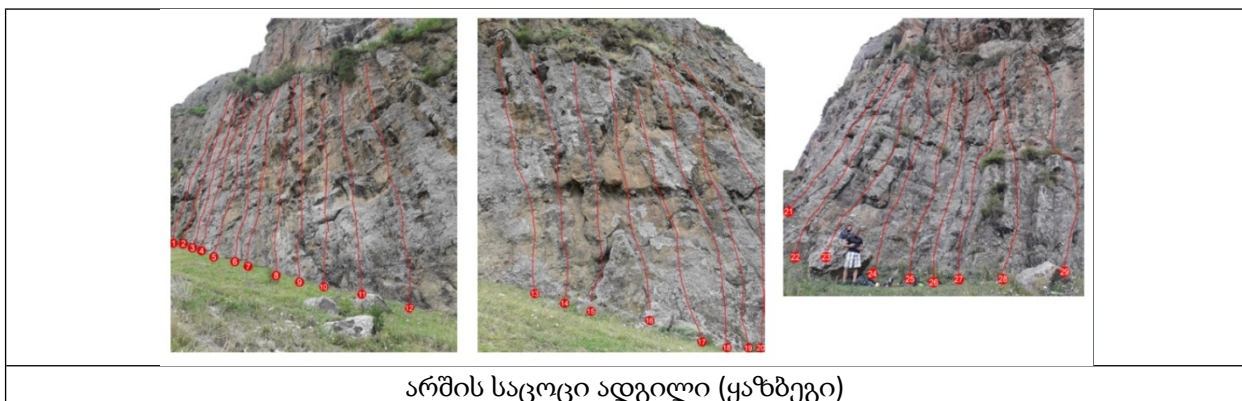

ლითონის საფეხურებიანი კიბე

თოკის ხიდი

არსებული საცოცი ადგილი (შესაძლოა გაფართოვდეს)

არშის საცოცი ადგილი (ყაზბეგი)

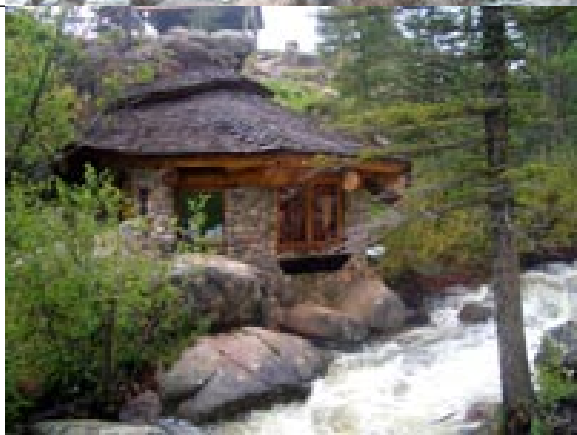
სუზები

საპიკნიკე ადგილი&დასასვენებელი ადგილები

	
აუზთან დასასვენებელი ადგილი (წყარო www)	ბორჯომის ეროვნული პარკის საპიკნიკე ადგილი

Cottages

ხარჯის და სარგებლის ანალიზი

დანახარჯი	ევრო	დაშვება/ვარაუდი
მშენებლობის ხარჯი (აუზები, საპიკნიკე ადგილი, საპირფარეშოები, მანიშნებლები)	47000	სამშენებლო ხარჯი (X EUR), აუზები 10000, საპირფარეშო 10000, 5 საპიკნიკე ადგილები 25000, მანიშნებლები 2000
5 მარტივი კოტეჯის სამშენებლო ხარჯი	100000	თანამედროვე ტიპის კოტეჯი 5*20000
არშის ციხის ზემო დაქანებაზე ვია ფერატას მოწყობა	150000	ვია ფერატა
სათავგადასავლო ცენტრის მოწყობა	150000	მასალის შესანახი და გასაქირავებელი, გიდეების დასარჩენი, ტრენინგის ოთახი, ჰოსტელი 4*10 კაცი)
აჭლურვილობის შეძენა (უსაფრთხოების ქამარი, ვია ფერატას სამაგრები, ჩაფხუტი) კერძო ოპერატორის მიერ	10000	50 ვია ფერატას სამაგრების კომპლექტი/ 200 ევრო კომპლექტი
საცოცი ადგილი ბავშვებისთვის	5000	ჭანჭიკები მცირე მარშრუტებისთვის და ზედა ტროსი დაზღვევისთვის (ქვედასთან ახლოს) და დიდი მარშრუტები ზედა დაქანებაზე
საბერწეზე და წმინდა სამებიდან სტეფანწმინდამდე ბილიკების მონიშვნა	3000	დაახლოებით ბილიკის 15 კმ (სტეფანწმინდამდე მარკირება) 200 ევრო/კმ
სულ ინვესტიცია	465000	
წლიური საოპერაციო ხარჯი	ევრო	
ინფრასტრუქტურის შეკეთების და მასალის ხარჯი / წლიური	23250	რეგულარული შემოწმება და შეკეთება (საინვესტიციო თანხის 5 % / წლიური)
ღამის გათევის მენეჯმენტი / რეზერვაცია, აჭლურვილობის ქირავნობა (ეროვნული პარკის მიერ დამატებითი თანამშრომლი ან კერძო ოპერატორი)	6000	ვიზიტორთა ცენტრში ან კერძო ოპერატორის შემთხვევაში ხელფასი 300 ევრო /თვეში 12 თვის მანძილზე
დატვირთულობის, გადახდების ოპერირება/ ნარჩენების მართვა და საპირფარეშოს დასუფთავება, საპიკნიკე ადგილის ოპერირება	3000	ოპერირება / შეკეთება, მოვლა/ დასუფთავება/ნარჩენების გატანის ხელფასი 500 ევრო/თვეში 6 თვის მანძილზე (ივლისი-ოქტომბერი)
ვია ფერატას ოპერირება / გაძღოლა და მოვლა	3000	ოპერირება და შეკეთება 6 თვის მანძილზე
მარკეტინგი (ოპერატორის მიერ)	3000	განახლებული საინფორმაციო მასალა რუკები, ბროშურები, ვებგვერდი სხვ (დიზაინი და ბეჭდვა X ევრო წელიწადში)
სულ ხარჯი /წელიწადში	38250	

სარგებელი	შემოსავალი ევროში	
კოტეჯებში ვიზიტორთა რიცხვი	600	სულ კოტეჯის ვიზიტორთა რიცხვი (X ვიზიტორი / წელიწადში) (ქირავნობა 120 დღე წელიწადში 5 კოტეჯი)
ჰოსტელში ვიზიტორთა რიცხვი	2400	სულ ჰოსტელის ვიზიტორთა რიცხვი (1000 ვიზიტორი), 4 ოთახი 10 კაცი 50% 120 დღეში წელიწადის მანძილზე
ვია ფერატას ვიზიტორთა რიცხვი	1800	ვია ფერატა: 20 მომხმარებელი დღეში 90 დღის მანძილზე
კოტეჯებში ღამის გათევა	60000	ღამის გათევის თანხა 100 ევრო კოტეჯებში (2-4 კაცი)
ჰოსტელში ღამის გათევა	24000	ღამის გათევის თანხა 10 ევრო კაცზე
ვია ფერატას ოპერირება	27000	15 ევრო პაცზე აღჭურვილობის ქირავნობის ჩათვლით (მაგ. ჯომარდობის აღჭურვილობა)
საპიკნიკე ადგილი(2-3 ადგილი)	1500	საპიკნიკე ადგილის გადასახადი (5 ევრო), 5 ადგილი გაქირავებულია 60 დღის მანძილზე
სულ მოსალოდნელი შემოსავალი	112500	
სულ სარგებელი (შემოსავალს - ხარჯი)	74250	
ვიზიტორთა რიცხვი (მხოლოდ ვია ფერატა) რაც საჭიროა საქმის ფუნქციონირებისთვის	2550	
ვიზიტორთა რიცხვი (კოტეჯების გაქირავების შემთხვევაში) საქმის ოპერირებისთვის	382.5	მცირე ვიზიტორებით ინვესტიცია არ იქნება მომგებიანი (სხვა პირობა თანაბარია/ საერთო საცხოვრებელი არ არის გათვლილი
ღამის გასათევად დარჩენილი ვიზიტორების მაქსიმალური რაოდენობა	900 კოტეჯში; 7200 ჰოსტელში, 9000 ვია ფერატა (საშ.50 კაცი/დღე)	მაქსიმუმ 180 დღე სრულიად დაჯავშნილი

სხვა კომბინაციები და გაფართოება როგორც არის რესტორნები და სხვ. შესაძლებელია.
კერძო ინვესტიციები.

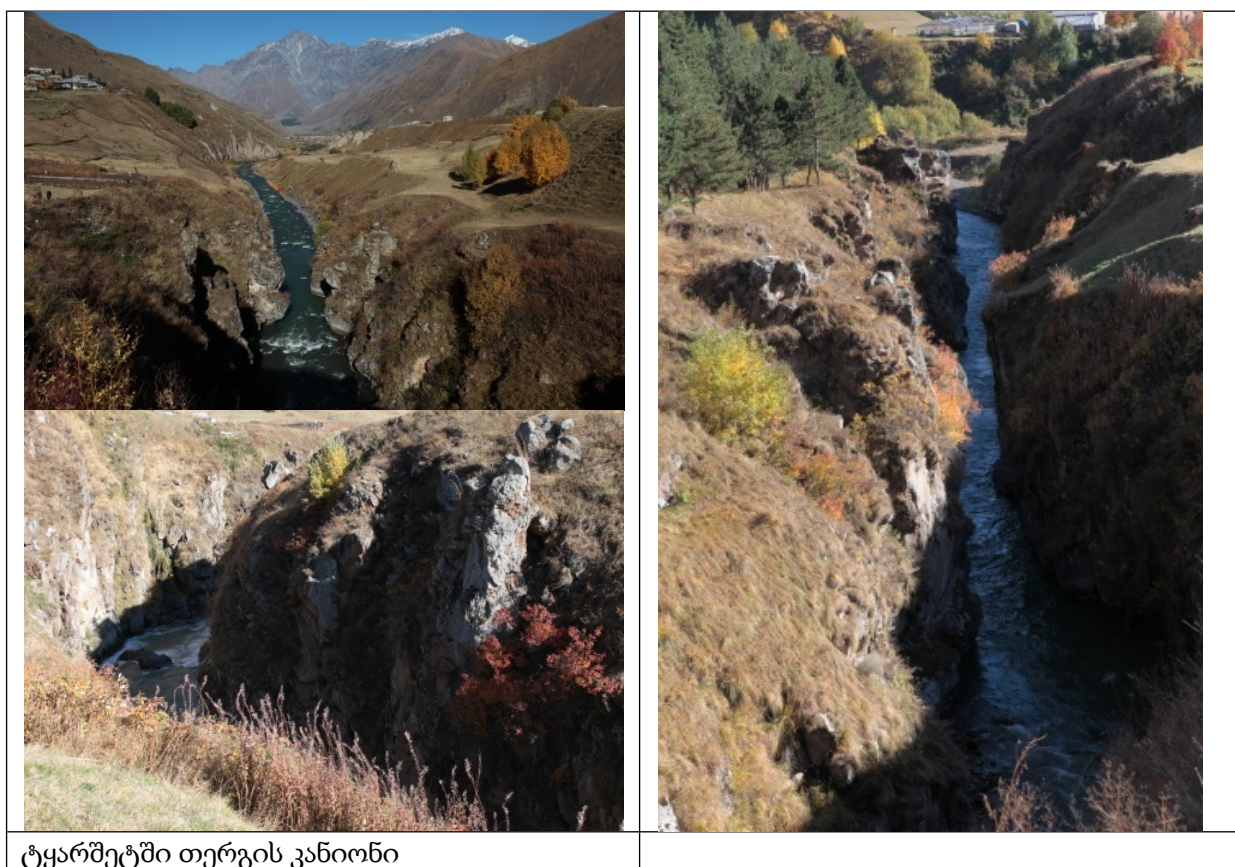
11.2. საინვესტიციო წინადადება: მეგობართა ასოციაციის ზიპ ლაინი და ვია ფერატა

"ზიპლაინი და ვია ფერატა მეგობართა ასოციაციის სასტუმრო სახლთან /თერგის ხეობა"

აღწერა/ დასაბუთება:

მეგობართა ასოციაციის სასტუმრო სახლთან მისაღწევად 2 ზიპლაინის (2-გზა) და მცირე ვია-ფერატას მოწყობა 4 თოკის ხიდიტ, 2 დამატებითი ზიპლაინით, და რკინის საფეხურებზე რამდენიმე ტრავერსი როგორც კანიონში ვია ფერატას დასაწყისი (ხანგრძლივობა: დაახლოებით 20-30 წთ) (38T465265.99 m E / 4717345.74 m N)

ეს გაზრდის სასტუმრო სახლის მიმზიდველობას და წარმოაჩენს ტყარშეტს როგორც საუკეთესო სათავედასავლო ტურისტულ ადგილს (რომელიც ზოგადად მოშორებულია სტეფანწმინდის მთავარ მარშრუტს). შემოთავაზებული აქტივობები აღემატება მეგობართა ასოციაციების მცირე საგრანტო პროექტებით გათვალისწინებულ თანხებს, იმისათვის რომ მონიშნონ ბილიკები, განაახლონ სასტუმრო სახლი და მოაწყონ საბანაკე ადგილი.

ტყარშეტში თერგის კანიონი

რუკა

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა /კანიონის ვია ფერატას ნიმუში:

ხარჯის-სარგებლის ანალიზი

ხარჯი	დანახარჯი ევროში	დაშვება
ვია ფერატას მოწყობა ციხესიმაგრის ზემო ნაწილის დაქანებაზე	150'000	ვია ფერატა
აღჭურვილობის შესაძენი ინვესტიცია (უსაფრთხოების ქამრები, VF ნაკრები, ჩაფხუტი) კერძო ოპერატორის მიერ	10'000	50 კომპლექტი/ 200 ევრო კომპლექტი
4 ზიპლაინის (სხვადასხვა სიგრძის) მოწყობა კანიონის თავზე	40'000	დაახლოებით 10000 ევრო ზიპ ლაინი
ინვესტიცია სულ	200'000	
წლიური საოპერაციო თანხა		
ინფრასტრუქტურის შეკეთების სამუშაოები და მასალა / წელიწადში	5'000	რეგულარული შემოწმება და შეკეთება (საინვესტიციო თანხის 2.5 % /წელიწადში)
ვია ფერატას ოპერირება / გიდი, აღჭურვილობის ქირავნობა და შეკეთება	3'000	საოპერაციო და შეკეთების ხარჯი ყოველ 6 თვეში
მარკეტინგი (ოპერატორის მიერ)	3'000	სარეკლამო მასალის განახლების ჩათვლით როგორც არის რუკები, ბროშურები, ვებ გვერდი სხვ.(დიზაინი და ბეჭდვა X ევრო წელიწადში)
სულ დანახარჯი /წელიწადში	11'000	
სარგებელი	შემოსავალი ევროში	
ვია ფერატას ვიზიტორთა რიცხვი და ზიპლაინი	1'800	ვია ფერატა:საშუალოდ 20 მომხმარებელი დღეში 90 დღის მანძილზე
ვია ფერატას ოპერირება	18'000	10 ევრო ერთ კაცზე აღჭურვილობის ქირავნობის ჩათვლით
სულ მოსალოდნელი შემოსავალი	18'000	
სულ სარგებელი (შემოსავალი - დანახარჯი)	7'000	
ვიზიტორთა რიცხვი (მოგების მისაღებად სასურველი ტურისტების რაოდენობა)	1'100	
მაქსიმალური ტურისტების რაოდენობა (ზიპ ლაინი და ვია ფერატა)	18'000	100 ადამიანი/დღეში 180 დღის მანძილზე

5.3 საინვესტიციო წინადადება: მთის ველო ბილიკები

„სამთო ველო პროდუქტის განვითარება“

ა) ბილიკი სტეფანწმინდიდან ჯუთამდე, ბ) ბილიკი თრუსოს ხეობაში

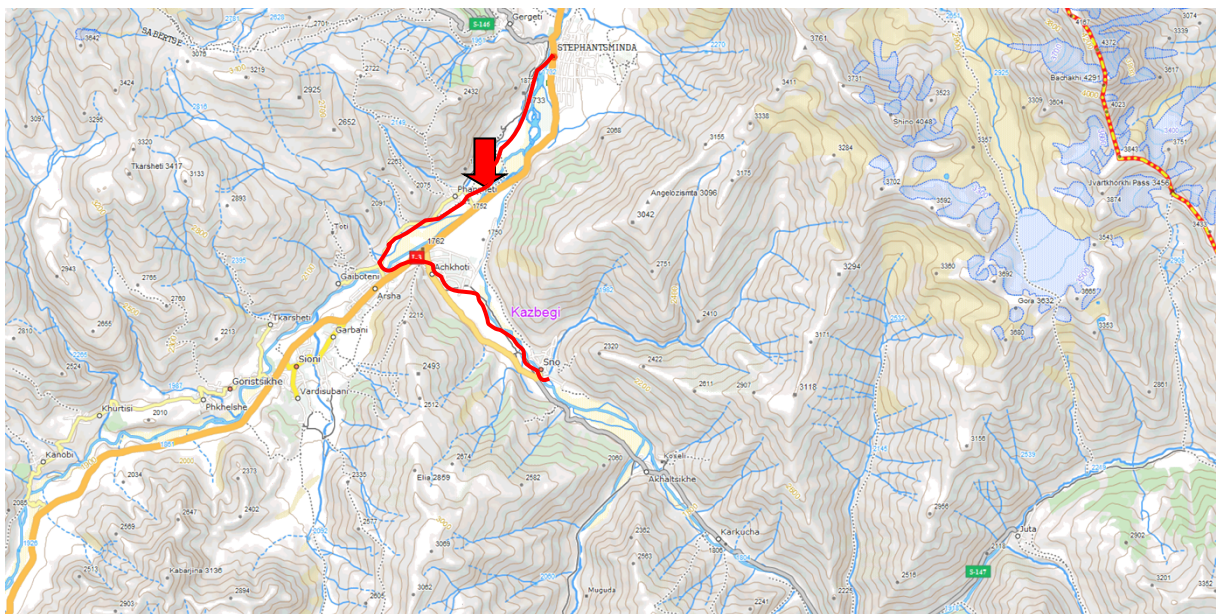
გ) სამთო ველო პარკი ფანშეტში

აღწერა /დასაბუთება:

ორი ძირითადი სამთო ველო ბილიკის ნიშნულების, მარკირების და გზის გაუმჯობესება საერთო გამოყენებისთვის. სამთო ველო პარკის მოწყობა რაც მოიცავს აღჭურვილობის გაქირავებას და შესანახ ანგარს.

სამთო ველო ბილიკების გაუმჯობესება და მონიშვნა საჭიროა იმისთვის რომ სამთო ველო პროდუქტი რეგიონში გახდეს მიმზიდველი და მისი აღჭურვილობის ქირავნობა ხელმისაწვდომი. სამთო ველო პარკი მიმზიდველი იქნება იმ ახალგაზრდებისთვის, ვინც სტეფანწმინდაში ლაშქრობის, ალპინიზმის გარდა კიდევ ემეხს გასართობ აქტივობას. რეკომენდებული ტერიტორია არის პანშეტთან, "საცურაო აუზთან" ახლოს, თუმცა შესაძლოა სხვა არეალიც იყოს მისთვის შესაფერისი. გასათვალისწინებელია სტეფანწმინდასთან სიახლოვე, რათა ბევრი ხალხი მოიზიდოს.

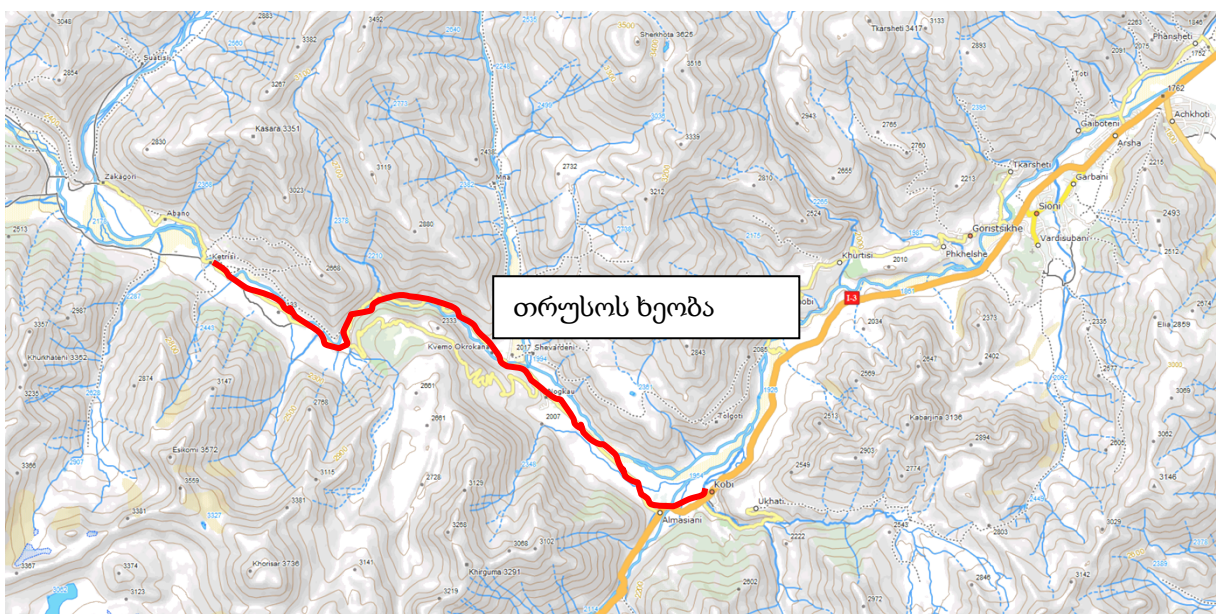
	
სტეფანწმინდიდან მოკლე ბილიკი (თერგის მარცხენა სანაპირო)	უნდა გაუმჯობესდეს რამოდენიმე ადგილზე ველო ბილიკისთვის
	
ხედი სნოდან სტეფანწმინდისკენ	ხედი სნოდან ჭაუხებისკენ

თრუსოს ხეობა

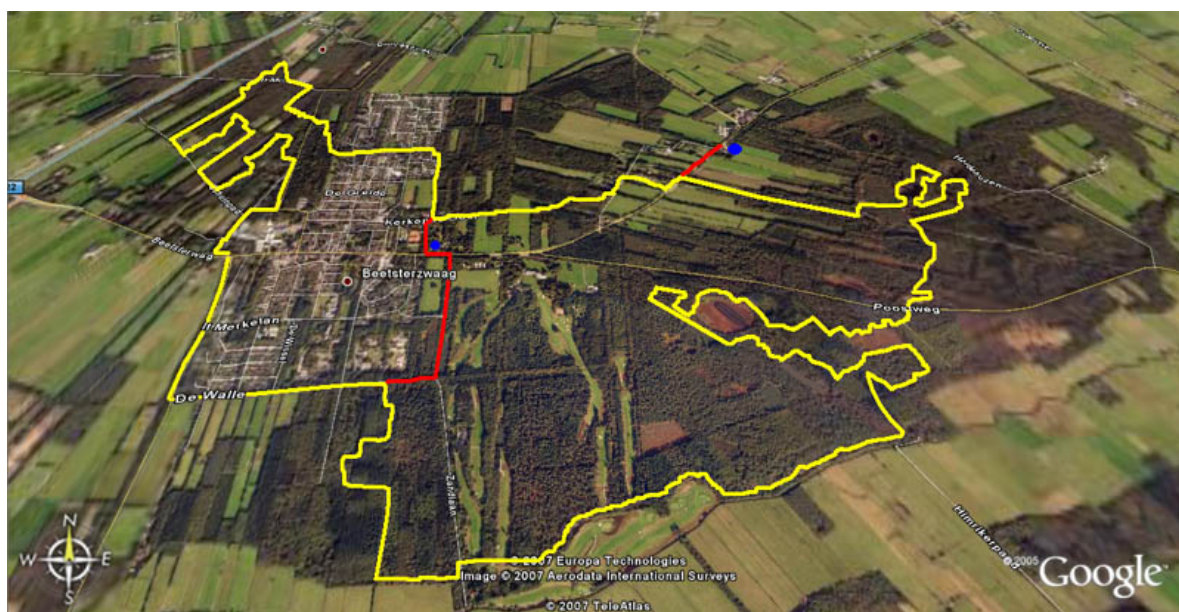

თრუსოს ტრავერტინები

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / მთის ქოხის დიზაინის მაგალითი:

	
ტურისტების ჯგუფი სამთო ველოსიპედების ქირავნობისას 2016 წლის ოქტომბერი	მთავარი გზა არის მტვრიანი და არა მიმზიდველი
	
ცალკე ბილიკი და სამთო ველოსიპედების შესაბამისი გზა	

ხარკის-სარგებლის ანალიზი

ღირებულება	ხარჯი ევროში	დაშვება
ველო პარკის მოწყობა	150000	ხელოვნური სამთო ველო ბილიკის გრირაიდის კურსები და აღჭურვილობის ანგარი
აღჭურვილობის შესაძენი ინვესტიცია (30 სხვადასხვა ზომის მთის ველოსიპედი, განსაკუთრებით ბავშვების ზომის ველოსიპედები), ჩაფხუტების ჩათვლით	18000	30 კომპლექტი / 600 ევრო კომპლექტი
სამთო ველო ბილიკების გაუმჯობესება და მონიშვნა	5000	სულ 50კმ /200 ევრო კმ
სულ ინვესტიცია	173000	
წლიური საოპერაციო თანხა		
ინფრასტრუქტურის შეკეთების სამუშაოს და აღჭურვილობის თანხა /წლიური, სათანადოგო ნაწილები	8065	რგულარული შემოწმება და განახლება (საინვესტიციო თანხის 5 % /წელიწადში)
სამთო ველო ბილიკის ოპერატორის ხელფასი, აღჭურვილობის ქირავნობა და შეკეთება	4500	ოპერირება და განახლება 9 თვის მანძილზე
მარკეტინგი (ოპერატორის მიერ)	3000	საინფორმაციო მასალის მაგ. რუკების, ბროშურების ვებ გვერდის და აშ ჩათვლით (დიზაინი და ბეჭდვა X ევრო წელიწადში)
სულ დანახარჯი /წელიწადში	16150	

მოსალოდნელი შემოსავალი	ევროში	
სამთო ველო პარკში ვიზიტორების რაოდენობა და ტურებისთვის ველოსიპედების ქირავნობა	3600	სამთო ველო პარკი: საშუალოდ 20 მომხმარებელი დღეში წელიწადში 120 დღის მანძილზე
სამთო ველო პარკის ფუნქციონირებიდან შემოსავალი	36000	10 ევრო ერთ ადამიანზე აღჭურვილობის ქირავნობა
სულ შემოსავალი /წელიწადში	36000	
საეთო შემოსავალი (შემოსავალი - დანახარჯი)	19850	
ვიზიტორების რაოდენობა რაც საჭიროა საოპერაციო თანხის დასაფარად	1615	
ვიზიტორების მაქსიმალური რაოდენობა	10800	90 ვიზიტორი დღეში (2 სთ) /120 დღე

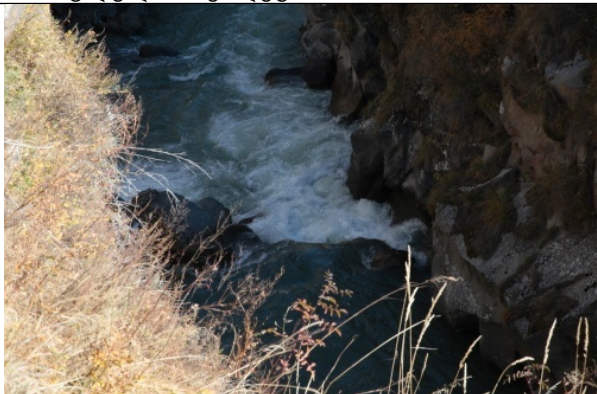
5.4 საინვესტიციო პროექტი: წყალჯომარდობის ტურები

"წყალჯომარდობა მდინარე თერგზე "

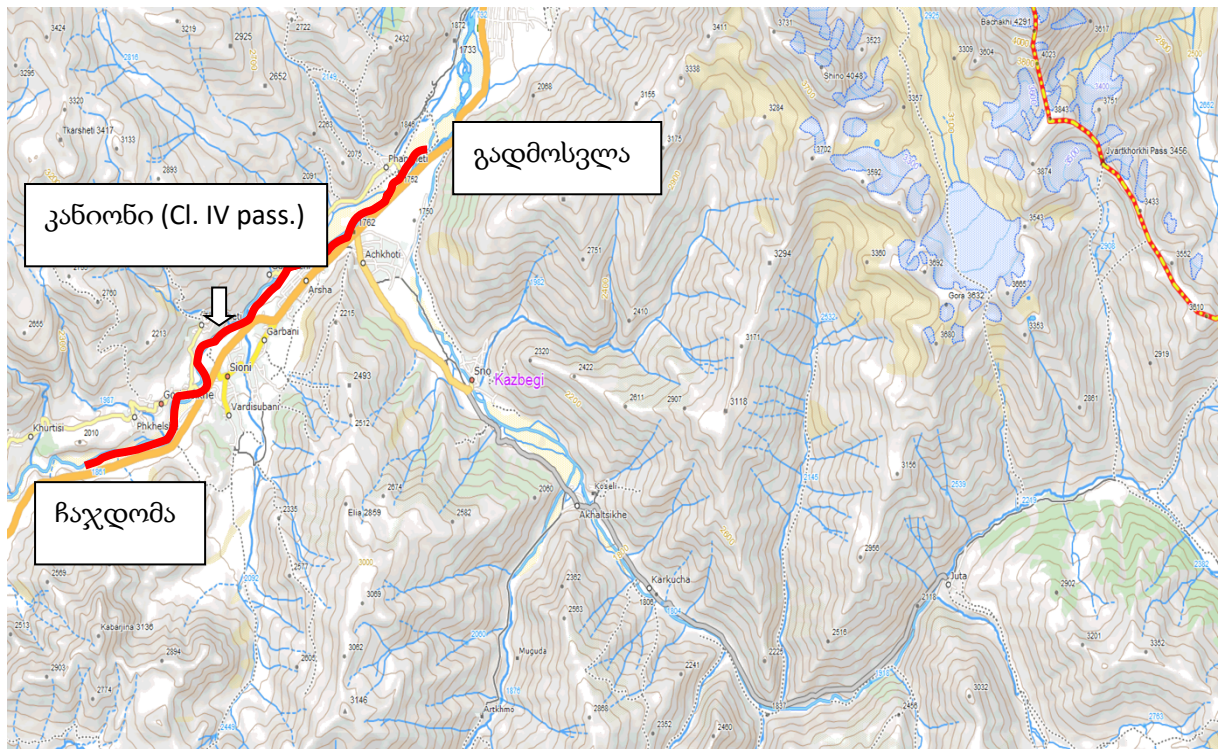
აღწერა/ დახასიათება:

წყალჯომარდობა მდინარე თერგზე გამოიკვეთა დაინტერესებული მხარეების მიერ, როგორც ერთ-ერთი პრიორიტეტული და ახალი საინტერესო სათავგადასავლო პროდუქტი რეგიონში. რეკომენდებულია 8 კმ სიგრძის მონაკვეთი სოფელ ფხელშესა და ფანშეტის ხიდს შორის. სირთულე არის WW Cl. 3 (რთული გადასავლელით WW 4) რისი ამოღება შეუძლებელია. ამ გადასასვლელის გარეშე მდინარე ძალიან მოკლეა და ნაკლებად საინტერესო. კანიონში ჩატარდა "გერგეთით" კაიაკებით შეჯიბრი.

თერგზე რაფტინგის ტური ტყარშეტის ხეობის გავლით უნდა განხორციელდეს პროფესიონალი წყალჯომარდობის კოპანიის მიერ (კერო სექტორი), პროფესიონალი გიდების თანხლებით, სხვა შემთხვევაში ფატალური ინციდენტების რისკი საკმაოდ მაღალია, განსაკუთრებით უხვწყლიანობის პერიოდში. რეკომენდებული სეზონია აგვისტო და სექტემბერი, როდესაც თერგს აქვს დაბალი წყლის დონე. გამოცდილმა კომპანიამ უნდა მოიტანოს ნაგები და აღჭურვილობა, სხვა შემთხვევაში ბიზნესის რისკი მაღალია. ერთი გამოუყენებელი მილი, რომელიც კვეთს მდინარეს უნდა მოიხსნას. უსაფრთხოების ზომები (გიდები სასროლი თოკებით) უნდა განთავსდნენ კანიონის ბოლო მონაკვეთზე.

	
თერგი წყალმარჩხ პერიოდში, ჩასასვლელის შემდეგ "Get-In"	კანიონის დასასრული
	
ჩანჩქერი კანიონში (რთული გადასასვლელი)	თერგი კანიონის შემდეგ

Map

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / წყალჯომარდობის ბანაკის დიზაინის / ფარდულის ნიმუში:

წყალჯომარდობა მდ.არაგვზე	ნაგების და აღჭურვილობის შესანახი ფარდული

საშხაპე, საპირფარეშო, გამოსაცველი ოთახი

მნიშვნელოვანი ლოჯისტიკა

ხარჯის - სარგებლის ანალიზი

ხარჯი	დანახარჯი ევროში	დაშვება
საინვესტიციო თანხა		წყალჯომარდობის ინფრასტრუქტურის მოწყობა, ფარდულის მშენებლობა, საპირფარეშოების, გამოსაცველი ოთახის, საწყისო პუნქტის და დამთავრების (ნავებიდან გადმოსასვლელი) ადგილების ჩათვლით
აღჭურვილობის შესაძენი ინვესტიცია (5ნავი, აღჭურვილობის 50 კომპლექტი)	100000	ნავები 5*3000; ნიჩბები 50*100, ნეოფრებული ფორმები, და ფეხსაცმელები 50*100, მსუბუქი მოსაცმელები 50*50; ჩაფხუტები 50*30, მისაბმელები, თასმები, სარემონტო კომპლექტი,
მილის ხიდის მოხსნა	35000	წებო სხვ.
	5000	5000 ევრო მდ.თერგზე გამოუყენებელი მილის "ხიდი" მოსახსნელად / თუ ის ისევ გამოიყენება (საეჭვოა) აუწიოს ხიდი ერთ მხარეს
სულ საინვესტიციო თანხა	1405000	
ინფრასტრუქტურის შეკეთების სამუშაოები და მასალა / წელიწადი გიდების ტრენინგი	5000	რეგულარული შემოწმება და განახლება (5000 / წელიწადში)
	2000	ყოველწლიური ტექნიკური უნარების გაუმჯობესების ტრენინგების გიდებისთვის/უსაფრთხოება / პირველადი დახმარება (10 სესია მდინარეზე, 3 თეორია, 1 უსაფრთხოება, 1 პირველადი დახმარება) (10 კლასი ახალი გიდებისთვის / 5 გასახლებლად) 150 ევრო საფასური, დამატებით ლოჯისტიკა, კვება 500
ოპერატორი/ ხელფასი და აღჭურვილობის ქირავნობა, ოპერაციების	2500	5 თვე / 500 ევრო თვეში საშემოსავლოს ჩათვლით (მომზადების ჩათვლით)

მენეჯერი აღჭურვილობის ფარდულის დარაჯი	12 თვე / 300 ევრო თვეში საშემოსავლოს ჩათვლით (2 ადამიანი ითავსებს მოვალეობებს 3600 ხელფასის 50%)
ნარჩენების მართვა და საპირფარეშოების დასუფთავება	1800 ხელფასი: სეზონზე 90 დღე / 10 ევრო /დღე გიდეების გადასახადი ტურზე 20 ევრო ტურზე 6000 (5 ტური/დღეში 60 დღის მანძილზე)
საფასური ტრანსპორტი/ მძღოლის ხელფასი ან საფასური მარკეტინგი	15 ევრო ერთ წყევანაზე /დღეში 2-ჯერ 60 1800 წყალჯომარდობის დღე სეზონზე განახლებული საინფორმაციო მასალის ჩათვლით როგორც არის რუკები, ბროშურები, ვებგვერდი სხვ. (დიზაინი და ბეჭდვა X ევრო 1500 წელიწადში)
სულ დანახარჯი / წლიური	24200

სარგებელი	შემოსავალი ევროში
წყალჯომარდობის მომხმარებელის რაოდენობა	1800 წყალჯომარდობა 60 დღე, სეზონზე 90 დღე, 30 მომხმარებელი/დღეში
მომხმარებელიდან შემოსავალი	36000 20 ევრო / ტური ერთ ადამიანზე
ნავების რაოდენობა /დაშვებებზე (6 მომხმარებელი ერთ ნავში)	საშუალოდ დღეში 5 ნავი (კარგ დღეებში 2-3 ჯერ ჩასვლა 5 ნავით შესაძლებელია)
სულ მოსალოდნელი შემოსავალი	36000
სულ სარგებელი (შემოსავალი - დანახარჯი)	11800
ვიზიტორთა რაოდენობა იმისთვის რომ ბიზნესი იყოს გამართლებული (ვინც მხოლოდ შესვლის საფასურს იხდის)	ვიზიტორთა მცირე რაოდენობისას ინვესტიცია არ იქნება მომგებიანი (სხვა ყველა პირობა თანაბარია) 1210

5.5 საინვესტიციო პროექტი: მთის ქოხი ხდე "მთის ქოხი ხდის ხეობაში"

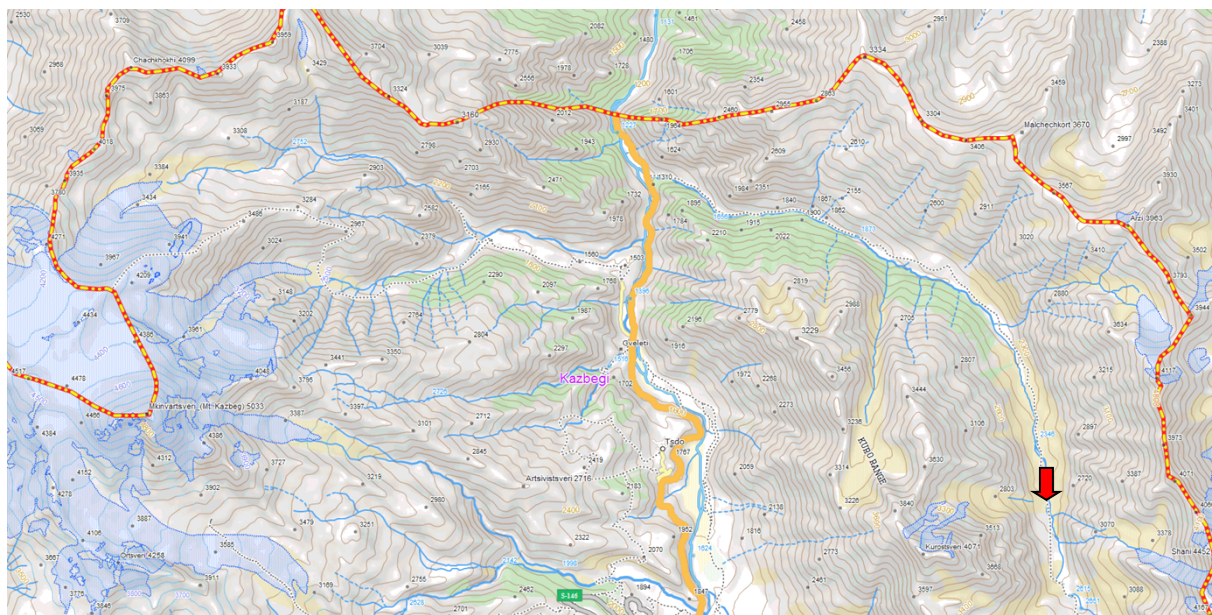
აღწერა / დასაბუთება:

„ბორჯომის ტიპის“ მთის ქოხის მშენებლობა 15-20 საწოლი ადგილით. ლანდშაფტის შესაფერისი ქვის მყარი კონსტრუქცია, სასურველია ბუნებრივი მასალის გამოყენება. 2 საპირფარეშოს მოწყობა (სასურველია ეკო-ტუალეტები), მანიშნებლების და ბილიკის მარკირება (ნაწილობრი უკვე გაკეთებულია).

ინვესტიცია გაზრდის შემდგომში ხდის ხეობის მიმზიდველობას და შექმნის ყუროს მთაზე ასასვლელ საბაზისო ბანაკს და ჯუთაში გადასასვლელს. უნდა შემუშავდეს შემოსავლის მიღების სქემა მოვლა-პატრონობის ხარჯის და ვიზიტორთა მომსახურებისთვის შენობის ტექნიკური შემოწმების ჩათვლით (არსებული კონტროლი მესაზღვრეების მიერ შესაძლოა პოტენციურად გამოდგეს) საორიენტაციო ტერიტორია არის 38T 477363.83 m E 4724261.22 m N თუმცა უნდა განისაზღვროს ზეავისგან უსაფრთხო ადგილი. საჭიროა ტერიტორიის შეფასება ადგილის დასაზუსტებლად და ქოხის დიზაინის შემუშავება.

	
ხდის ხეობა ყუროს საბაზო ბანაკი	ხდის ხეობის ზედა მონაკვეთი
	
ხდის ხეობის ქვემო ნაწილი	ხედი ხდის ხეობაზე

რუკა

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / მთის ქოხის დიზაინის ნიმუში (შენობის ექსტერიერი უნდა იყოს ქვა, მეტალის სახურავი მაღალი მთის გარემოების გამო):

ქვის მთის ქოხი (Abbot Pass Hut)	მთის ქოხის ინტერიერი (ბორჯომის მაგალითი)

დანახარჯი-სარგებლის ანალიზი

ღირებულება	დანახარჯი (ევრო)	დაშვება
საინვესტიციო ხარჯი (მთის ქოხი, საკარვე ადგილები, საპიკნიკე ადგილები, სან.კვანძები, ბილიკის ნიშნულები)	230000	მშენებლობის სავარაუდო ღირებულება (X ევრო), ქოხი 200000, დარაჯისთვის/რინჯერისთვის დამატებითი ოთახის, ეკოტუალეტის ჩათვლით 1000. დამატებით მიუდგომელ ადგილას მასალის ტრანსპორტირების ხარჯი 15000, საინფორმაციო დაფები/არსებული ბილიკის ნიშნულები 5000
სულ ინვესტიცია	230000	
წლიური საოპერაციო თანხა		
ინფრასტრუქტურის შეკეთების სამუშაოები და მასალა /წელიწადში	6900	რეგულარული შემოწმება და შეკეთება (საინვესტიციო თანხის 3 % / წელიწადში)
დამისთევის მომსახურების მენეჯმენტი /ჯავშნები, აღჭურვილების ქირავნობა (დტ-ის დამატებითი თანამშრომლების შემთხვევაში)	3600	ვიზიტორთა ცენტრში /დტ-ის შესასვლელში ან კერძო ოპერატორის შემთხვევაში ხელფასი 300 ევრო /თვეში 12 თვის მანძილზე (სხვადასხვა აქტივობებისთვის)
კვებით უზრუნველყოფა / ვიზიტორი	0	არ არის კვებითი მომსახურება
დატვირთვის, გადასახადების, ასევე ნარჩენების მართვის და სან.კვანძების დასუფთავების შემმოწმებელი ოპერატორი	2000	რეინჯერი, კერძო ოპერატორის შემთხვევაში ხელფასია 500 ევრო /თვეში 4თვის მანძილზე (ივლისი - ოქტომბერი)
მარკეტინგი (ოპერატორის მიერ)	3000	განახლებული მასალის ჩათვლით, როგორც არის რუკები, ბროშურები, ვებგვერდი (დიზინი და ბეჭდვა X ევრო წელიწადში)
სულ ხარჯი /წელიწადში	15500	
სარგებელი	შემოსავალი ევროში	
ქოხში ვიზიტორების რაოდენობა	1800	ქოხის ხანმოკლე სეზონის პოტენციალი 90 დღე სრულიად დაჯავშნილი (20 საწოლია დგილი) სეზონის 4 თვის განმავლობაში (120 დღე)
ვიზიტორთა რიცხვი კარვებში	1500	სულ ვიზიტორთა რიცხვი საკარვე ადგილზე, 5 2-კაციანი კარავი 90 რის მანძილზე წელიწადში
დამის გასათევი ქოხი	18000	დამის გათევის თანხა 10 ევრო ქოხში ერთ ადამიანზე
დამის გასათევი საკარვე	4500	დამის გათევის თანხა 3 ევრო საკარვე ადგილზე /ერთ კაცზე

შესვლა/მოვლის შეკეთების ხარჯი	9900	3 ევრო ერთ ადამიანზე (უნდა მოხდეს განხილვა)
სავარაუდო შემოსავალი	32400	
სულ სარგებელი	16900	(შემოსავალი-გასავალი)
ვიზიტორთა საჭირო რაოდენობა რომ ბიზნესი არ იყოს წამგებიანი (სავარაუდოდ, თუკი ღამის გათევის 50% ქოხში და 50% კარვებში)	1632	ნაკლები ვიზიტორით ინვესტიცია არ იქნება მომგებიანი (სხვა პირობები იგივეა), საოპერაციო თანხა ნებართვის მოსაკრებლის, კეპმპინგის და ქოხში ღამისთევის ჩათვლით)
ღამის გათევით ვიზიტორთა მაქსიმუმი რაოდენობა	7200	20 ადამიანი /დღე/ მთელი წლის მანძილზე ქოხში და 40 ადამიანი დღეში საკარვე ადგილზე 4თვის მანძილზე
კონსესია (კერძო ოპერატორის შემთხვევაში დაცული ტერიტორიის სააგენტოს წლიური გადასახადი)	3460	მოგების 20 % (უნდა განისაზღვროს კონტრაქტში)

5.6 საინვესტიციო პროექტი: მთის ქოხი ჭაუხში "ალპური მთის ქოხი "

ალპინისტების ბანაკი ჭაუხში

აღწერა/ დასაბუთება:

ალპების მსავესად, მთის ქოხის მოწყობა 50 საწოლი ადგილით, მთელი წლის მანძილზე (12 თვით) ქოხის მართვა/მენეჯმენტი და კვების ორგანიზება. საკარვე ადგილის მოწყობა, 2 საპირფარეშო (სასურველია ეკო-ტუალეტი), იქაურ ლანდშაფტის შესაფერისი ორი საპიკნიკე ადგილისდა ბილიკის მარკირება. (GPS UTM 38T 481193.47 m E 4711370.53 m N).

ინვესტიცია გაზრდის ჭაუხის მასივის მიმზიდველობას მთამსვლელებისთვის. ის ამავდროულად მდებარეობს დიდი კავკასიონის ბილიკზე (როშკა-ჯუთას მონაკვეთი). საქართველოს მთის მოლაშქრე გიდების ასოციაცია ამჟამად მუშაობს ტერიტორიაზე მთის ქოხის მშენებლობის კონცეფციაზე ("ალპური ქოხი"), სავარაუდოდ 2 მლნ ევროს ღირებულების ინვესტიციის პროექტზე. იგივე პროექტი არის შეთავაზებული აბუდელაურის ტბებზე (ფშავ-ხევსურეთის ეროვნული პარკი). ზეთა ბანაკთან და მეხუთეს სეზონთან არის ორი წარმატებული სასტუმრო სახლი ხეობის ქვემო ნაწილში ჯუთას მიმართულებით.

ჭაუხის ალპური ბანაკი

ჭაუხის ფერი

მეხუთე სეზონი

ბანაკი ზეთა

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა /მთის ქოხის დიზაინის ნიმუში:

	
მთის ქოხის მაგალითი 1	მთის ქოხის მაგალითი 2
	
სასადილო/რესტორანი	საწოლი ოთახი
	
საერთო აბაზანა	მიღებულია საპირფარეშოს გენდერული გაყოფა (m/f)

ხარჯის და სარგებლის ანალიზი

ღირებულება	დანახარჯი (ევრო)	დაშვება
საინვესტიციო ღირებულება (მთის ქოხი, საკემპინგე, საპიკნიკე ადგილი, ტუალეტები, ნიშნულები)	2'000'000	მყარი კონსტრუქციის საჭროება, საშხაპეები, საპირფარეშო წყლით, ნარჩენების წყლით გამწმენდი სისტემა (2 მინიმუმ ორი კამერით), კონსტრუქციის გამოყენების შემოწმება, წყლის შესაძლებლობა უნდა შემოწმდეს / ღირებულება დამოკიდებულია დიზაინზე, სავარაუდო მაგალითების გათვალისწინებით
სულ საინვესტიციო თანხა	2'000'000	
წლიური საოპერაციო თანხა		
ინფრასტრუქტურის მოვლა/შეკეთების და მასალის ხარჯი /წლიური	40'000	რეგულარული შემოწმება და შეკეთება (საინვესტიციო თანხის 2 % /წელიწადში)
ღამის გათევის მენეჯმენტი/ დაჯავშნა, აღჭურვილობის ქირავნობა (დტ-ის დამატებითი თანამშრომლის შემთხვევაში)	3'600	ვიზიტორთა ცენტრში ან კერძო ოპერატორის შემთხვევაში ხელფასი 300 ევრო /თვეში 12 თვის მანძილზე
კვება/დასუფთავება	10'800	სლ მცირე 1 მზარეული და 2 დამხმარე (3*300 ევრო) 12 თვის მანძილზე
ოპერირება, მენეჯმენტი და ყოველდღიური შეკეთება/მოვლა	6'000	ვიზიტორთა ცენტრში ან კერძო ოპერირების შემთხვევაში 500 ევრო /თვეში 12 თვის მანძილზე
დაცვა/დარაჯი	3'600	დარაჯი (ხელფასი: 2 ადამიანი. როტაციის სისტემა, 300 ევრო / თვეში 50% (ერთიანსამუშაო)
მარკეტინგი (ოპერატორის მიერ)	5'000	განახლებული საინფორმაციო მასალის ჩათვლით - რუკები, ბროშურები, ვებგვერდი ფეისბუქი სხვ
სულ დანახარჯი /წელიწადში	69'000	
სარგებელი	შემოსავალი ევროში	
ვიზიტორთა რაოდენობა ქოხში (რამოდენიმე წლის შემდეგ ბევრად გაიზრდება)	4'500	სულ ქოხში ვიზიტორთა რაოდენობა (50 საძილე ტომარა), წელიწადში 180 დღის მანძილზე 50% დატვირთვა
ვიზიტორთა რაოდენობა საკემპინგე ადგილზე	2'000	სულ ვიზიტორთა რაოდენობა საკარვე ადგილზე, 10 კარავი 2 კაცზე წელიწადში 100 დღის მანძილზე
ღამისთევა გათევა ქოხში	45'000	ღამისთევის თანხა 10 ევრო ქოხში

		ერთ კაცზე
ღამისთევა გათევა კარავში	6'000	ღამის გათევის თანხა 3 ევრო საკემპინგე ადგილზე / ერთ კაცზე
კვება	45'000	კვება, 60 ლარი /ერთ კაცზე საუზმე/სადილისთვის (შემოსავალი 30 ლარი), 10 ევრო
სულ მოსალოდნელი შემოსავალი	98'000	
სულ მოგება (შემოსავალს-ხარჯი) (პოტენციური კონსესის თანხა არ არის გათვალისწინებული)	29'000	
ვიზიტორთა საჭირო (მინიმუმი) რაოდენობა (თუ ვიზიტორზე სარგებელი 20 ევროა)	2'760	ნაკლები ვიზიტორის შემთხვევაში ინვესტიცია არ იქნება მომგებიანი (სხვა პირობები თანაბარია)
ღამის გათევით ვიზიტორთა მაქსიმალური რაოდენობა	13'500	ქოხი სულ დაჯავშნილია 9თვის მანძილზე (12-დან) 270 დღე
კონსესია (კერძო ბიზნესის ფუნქციონირების შემთხვევაში წლიური გადასახადი დაცული ტერიტორიების სააგენტოს)	5'800	უნდა განისაზღვროს კონტრაქტში, სუფთა მოგების 20 %

5.7 საინვესტიციო პროექტი: კლდეზე ცოცვის ადგილები კობში და გველეთში

„კობის და გველეთის საცოცი ადგილების აღჭურვა“

აღწერა/ დასაბუთება:

2 ახალი კლდეზე ცოცვის ადგილის განვითარება გველეთსა და კობში. სპორტული ცოცვის განვითარების კლდეზე დაცვის (უსაფრთხოების) სამაგრების მოწყობა.

კლდეზე ცოცვისთვის აქამდე მხოლოდ არშის ახალი ადგილია განვითარებული ყაზბეგში. იმისათვის რომ ყაზბეგი გახდეს საერთაშორისო ალპინისტებისთვის მიმზიდველი ტერიტორია, რეგიონში უნდა განვითარდეს უფრო მეტი ადგილი სულ მცირე 100 ბილიკით. არშაში მზად არის გუნდი (პერსონალი) შესაფერის ადგილებში უფრო მეტი ბილიკის მოსაწყობად. აქტივობა ზოგადად ეკო-ტურისტული განვითარების საშუალებაა და არა შემოსავლის პირდაპირი მიღების მექანიზმი. გრძელვადიან პერსპექტივაში, ინვესტიციები ხელს შეუწყობს ადგილზე ახალგაზრდების შესაძლებლობების გაძლიერებას - გახდნენ კომპეტენტური მთასვლელები და გიდები.

არშის არსებული საცოცი ადგილი (შესაძლოა დაემატოს მეტი ბილიკი)	მრავალსაფეხურიანი (multi pitch routes) მარშრუტის პოტენციური ადგილი (გველეთი)
გველეთში საცოცი ადგილი (უნდა დაემატოს ბილიკები)	კლდეზე დაცვის სამაგრებიანი პოტენციური საცოცი გველეთში

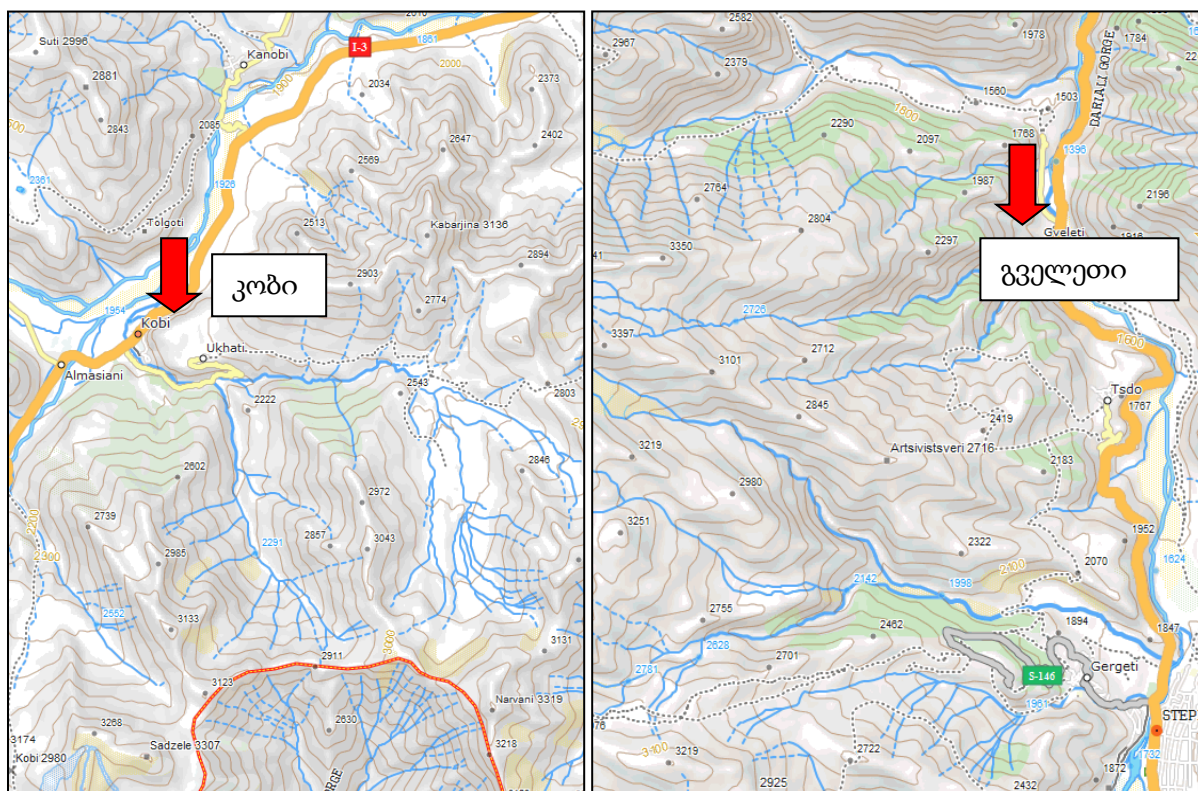
კობის პოტენციური სპორტული საცოცი ადგილი

კობის პოტენციური სპორტული საცოცი ადგილი 2

სხვა პოტენციური საინტერესო ადგილები მოიცავს ჭაუხებს (მრავალპუნქტინი/ pitch/ალპინისტების) და მწის ხეობას (ბაზალტი).

რუკა

საინვესტიციო ხარჯი

ინვესტიცია	დანახარჯი (ევროში)	ვარაუდი/დაშვება
მთამსვლელების სამუშაოები ბილიკების მოსაწყობად უსაფრთხოებისთვის კლდეების დასუფთავების ჩათვლით	4000	2000 თითოეული ადგილისთვის (გველეხი და კობი) (სულ 100 ბილიკამდე და 20 პუნქტი /multi pitch)
ბილიკების აღჭურვილობა (ჭანჭიკები, ეპოქსიდი, ბურღი)	7800	1500 ჭანჭიკი, 100 ანკერი, 2 ბურღი და ჭანჭიკების დასამაგრებლები.
სხვა მასალა და ტრანსპორტი	1000	ერთიანი თანხა (თბილისსა და სტეფანწმინდას შორის მგზავრობა, ღამის გათევა)
სულ ინვესტიციები	12800	მცირე რაოდენობისთვის მცირე ბილიკები შეიძლება მოეწყოს ტერიტორიაზე, თუმცა ამ სფეროში ღირებული ინვესტიციებით

კონტაქტი

<https://www.facebook.com/arshaclimbing/?rf=2691777334359>

<http://www.arshaclimbing.com/>

6. დასკვნა

ყაზბეგის ეროვნული პარკში და მის დამხმარე ზონაში ტურიზმის განვითარებისათვის, ტურიზმის განვითარების სტრატეგია მიმოიხილავს სტეფანწმინდის, არშა/სიონი/ტყარშეთი/დარიალის ხეობების, სნოს ხეობის და ჭაუხის, ასევე კობი/თრუსოს ხეობების მიკრო-დესტინაციების პოტენციურ მიმართულებებს და ამ დესტინაციებზე ვიზიტორთა შესაძლო აქტივობებს. თითოეულ მიკრო-დესტინაციას აქვს განსხვავებული პროფილი და შესაბამისი პრიორიტეტული აქტივობების კომპლექტი. კონკრეტული შემოთავაზებები თითოეული რეგიონისთვის მოცემულია სამოქმედო გეგმაში.

ზოგადად, ეროვნული პარკისთვის რეკომენდებული პრიორიტეტული ინვესტიციებია ბილიკების ქსელის ინფრასტრუქტურის (ბილიკის ნიშნულები/საგზაო მანიშნებლები) და მთის ქოხების/ვიზიტორთა თავშესაფრების მოწყობა, განსაკუთრებით იმ ადგილებში სადაც ნებართვის გაყიდვის მექანიზმი ამოქმედდება შემოსავლის მიღების მიზნით (ხდე, მნა, სუატისი, ყელის ტბის არეალი).

იმისათვის რომ, ეს პოტენციური გამოვიყენოთ, ვიზიტორთა ცენტრში საჭიროა ფუნქციონირებდეს ატრაქციული და მოქნილი წინასწარი დაჯავშნის სერვისი, საინტერესო საინფორმაციო მასალა და ექსპოზიცია. ვიზიტორთა ცენტრი საჭიროებს სერვისზე ორიენტირებულ და ენების მცოდნე (სულ მცირე ინგლისური, ქართული ენის მცოდნე) კვალიფიცირებულ პერსონალის მიერ მართვას.

დამხმარე ზონაში რეკომენდებულია ინვესტიციები კლდეზე საცოცი ადგილების განვითარებისათვის არშაში, კობში და გველეთში, ასევე, არშა/სიონი სათავგადასავლო ცენტრში (გაზაფხული-შემოდგომა) და კობის სათავგადასავლო კურორტზე (4-სეზონი). ეს ხელს შეუწყობს ვიზიტორთა გადანაწილებას მთელ ხეობაში და არა მხოლოდ სტეფანწმინდაში მათ თავმოყრას. ეს აგრეთვე ხელს შეუწყობს სხვა სოფლებში ტურიზმიდან სარგებლის გადანაწილებას.

დიდი კავკასიონის ბილიკი საერთაშორისო ბაზარზე უნდა გავიდეს ყაზბეგის მთაზე ასვლის ჩათვლით. სხვა პრიორიტეტებია ბუნებრივი ძეგლების ეფექტური დაცვა და მაღალი გავლენის ტურისტული აქტივობების (კვადრო, ენდურო, ჰელისკი) მარეგულირებელი ხელშეკრულებები. მთის მამველთა და ტურიზმში სხვა ტრენინგების გაუმჯობესება ხელს შეუწყობს სტრატეგიის განხორციელებას.

ბევრი აქტივობა საჭიროებს შემდგომში დეტალურ დაგეგმვას (მაგ. ზუსტი ადგილების შერჩევა, სამშენებლო მასალა და დიზაინი/საკემპინგე ადგილების, ტუალეტების და თავშესაფრების მოწყობის პროცედურები; ან ზუსტი ადგილის განსაზღვრა ბილიკების ნიშნულების და გზის მანიშნებლებისთვის. ეს აქტივობები ტურიზმის განვითარების სტრატეგიის დოკუმენტის ფარგლებს სცილდება.

ტურიზმის განვითარების სტრატეგია არ გასცემს რეკომენდაციებს ვიზიტორთა რაოდენობის ან ტურიზმის პოტენციალის კვლევის ჩატარებაზე. მაგრამ მკაფიოდ აყალიბებს რეკომენდირებული აქტივობების მომზადების და განხორციელების პრიორიტეტულობას.